

## XII. Köyhäinhoito.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus <sup>1)</sup> Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta v. 1935 oli seuraavan sisältöinen:

### 1. Yleiskatsaus köyhäinhoito-oloihin ja köyhäinhoitolautakunnan toimintaan.

*Köyhäinhoito-olot.* Elettyjen pulavuosien seuraamukset ovat selvimmin olleet havaittavissa köyhäinhoitotilaston jatkuvasti korkeina pysyvissä numeroissa, joskin on tyydytyksellä pantava merkille, että tilanne, varsinkin mitä avunsaajain lukumäärään tulee, on pula-ajan vaikeimman vuoden, 1933, jälkeen selvästi kehittynyt parempaan suuntaan. Kun avustustapausten lukumäärä pääkaupungissa v. 1933 oli 37,480 ja seuraavana vuonna 31,238, aleni vastaava luku kertomusvuonna 28,974:ään. Köyhäinhoitomenot sen sijaan nousivat kertomusvuonna edellisestä vuodesta noin 2.5 miljoonalla markalla ja tekivät 62,441,805: 95 markkaa (edellisenä vuonna 59,942,899: 75 markkaa), ollen menot kuitenkin huomattavasti pienemmät kuin v. 1933, jolloin ne tekivät 73,335,617: 35 markkaa. Suurimpana syynä siihen, etteivät menot kertomusvuonna, kuten pinnallisesti katsoen ehkä olisi voinut olettaa, alentuneet suhteessa avustustapausten lukumäärään, lienee mainittava pulavuosien aikana äärimmäisen alhaiseksi painuneen avustustason koroittaminen kallistuneita elinkustannuksia edes jossain määrin vastaavaksi, sekä tilapäisesti avustettujen lukumäärän väheneminen entisestään. Avustustapausten väheneminen helpotti luonnollisesti jonkun verran myös köyhäinhoitolautakunnan ja sen alaisen viraston työmäärää. Niinpä voidaan mainita, että avustuskanslioiden käsittelemiä asioita, pienetkin asioimiset mukaanluettuina, oli kertomusvuonna 449,314 (edellisenä vuonna 487,288) ja jaostojen käsittelemiä asioita 64,890 (edellisenä vuonna 73,475) sekä että kodissakävijät joutuivat suorittamaan 75,836 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 83,703) ja diakonissat 73,944 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 82,496). Esitetty vertailu osoittaa, että parempiin aikoihin ollaan siirtymässä myös pääkaupungin köyhäinhoidon työmaalla, mutta että kehitys tapahtuu hitaasti. Näyttää siltä, että pulavuosien jälkeensä jättämä perintö, köyhäinhoitorasitus, vielä pitkälti eteenpäin tulee antamaan pääkaupungin köyhäinhoidolle runsaasti tehtäviä ja vaatimaan huomattavia rahallisia uhrauksia toimitettaessa lain säätämää tarpeenmukaista elatusta ja hoitoa sitä vaille oleville.

Kaupungin köyhäinhoitolaitosten ahtaus pakoitti köyhäinhoitolautakunnan edelleen kertomusvuonnakin sijoittamaan osan laitoshoidokeistaan Hyvinkään kauppalan kunnalliskotiin, koska v. 1932 vireillepantu aloite ankarammanlaatuisen työlaitoksen perustamiseksi maaseudulle ei vielä kertomusvuonnakaan ehtinyt päätyä myönteiseen ratkaisuun.

*Köyhäinhoitolautakunnassa* oli kertomusvuonna 18 jäsentä; varajäseniä oli samoin 18. Valvontansa alaisten piirien mukaan ryhmitettyinä jakautuivat nämä seuraavasti:

<sup>1)</sup> Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin vuosikirjassa v:lta 1936.

| Piiri.  | Jäsen, piirin johtaja.                        | Varajäsen                                  |
|---------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------|
| I a.    | Opettajatar M. Hannula.                       | Opettajatar A. Kallioniemi.                |
| I b.    | Kivityöntekijä O. Nuutinen.                   | Ompelija E. Paasio.                        |
| II a.   | Filosofiantohtori J. af Forselles.            | Konemestari G. A. Lemström.                |
| II b.   | Varastotyöntekijä S. Laine.                   | Seppä A. Mäki.                             |
| III a.  | Lehtori N. Furustam.                          | Taloudenhoitaja K. Wilén.                  |
| III b.  | Varastotyöntekijä S. Laine.                   | Seppä A. Mäki.                             |
| IV a.   | Rouva S. Saveri (ent. Savenius).              | Konttoristi E. Jokinen.                    |
| IV b.   | Filosofianmaisteri H. Allenius.               | Pastori Th. af Björkstén.                  |
| V a.    | Esittelijäneuvos A. Vehilä (ent. Venäläinen). | Pastori J. Waltasaari.                     |
| V b.    | Rouva E. Huttunen.                            | Varastomies N. Lehto.                      |
| VII a.  | Prokuristi C. F. Fagerholm.                   | Tullipäällismies A. Forsström.             |
| VII b.  | Malliveistäjä T. Kuukkanen.                   | Työntekijä J. Väätäinen.                   |
| VIII a. | Kouluhoitajatar L. Hagan.                     | Lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Alho. |
| VIII b. | Asiamies K. R. Paasio.                        | Rouva E. Stolt.                            |

Edellä mainittujen piirinhoitajien lisäksi kuuluivat köyhäinhoitolautakuntaan insinööri F. Kreander, eversti O. E. Ehrström, yliohtaja A. P. Arvelo, kansakoulunopettaja O. A. Oinola ja pianoteknikko J. Virtanen varamiehinään lääketieteenlensiaatti L. Wetterstrand, opettajatar E. Heikel, lääketieteenlensiaatti A. Wartiovaara, kansakoululääkäri A. Ruotsalainen ja toimittaja A. E. Leino.

Köyhäinhoitolautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna jäsen Kreander ja varapuheenjohtajana jäsen Virtanen.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rahatoimenjohtaja, tohtori J. Helo.

*Tarkastuspiirit* olivat seuraavat:

1 a piiri käsitti: I, II ja VIII kaupunginosat kokonaan, III kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Heikin-, Erottajan-, Yrjön-, Punanotkon- ja Bernhardinkadut, sekä saaret ja Suomenlinna; 1 b piiri: VI, VII ja IX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Munkkisaaren-, Tehtaan-, Sepän- ja Laivurinkadut, Laivurinrinne, Rata-, Yrjön-, Punanotkon- ja Bernhardinkadut; 2 a piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsingin-, Vallinin-, Alppi-, Kirstin-, Castrénin- ja It. Papinkadut, Viides linja, Haapaniemenkatu, Sörnäisten rantatie, Näkinkuja, Hämeentie, Toinen linja, Porthaninkatu sekä Kolmas linja; 2 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsinginkatu, Kolmas linja, Porthaninkatu, Toinen linja, Hämeentie, Näkinkuja ja Siltavuorensatama sekä Kaisaniemen, Eläintarhan ja Töölön lahdet; 3 a piiri: Käpylän, Vanhankaupungin, Arabian ja Toukolan kaupunginosat kokonaan sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu ja Teollisuuskatu; 3 b piiri: Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Sturenkatu, Inarin- ja Lohjantiet, Mäkelänkatu ja Teollisuuskatu; 4 a piiri: Pasilan ja asuma-alueet Reijola, Uusipello, Ruskeasu ja Tilkka sekä XIII, XIV, XV ja XX kaupunginosat kokonaisuudessaan; 4 b piiri: IV kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Heikin- ja Kalevankadut, Hietalahti, meri, Ruoholahti, Työmiehenkatu ja Etel. Rautatienkatu; 5 a piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuus-, Sturen-, Länt. Bra-, hen Helsingin-, Kaarlen-, Castrénin-, Kirstin-, Alppi-, Vallinin- ja Helsingin-

kadut sekä rautatie; 5 b piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Pääskylän-, Harju-, Franzénin-, Kaarlen-, Helsingin-, Länt. Brahen- ja Sturenkadut; 7 a piiri: Hermannin-, Vallilan- ja X kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu, Inarintie, Lohjantie, Mäkelän-, Teollisuus-, Harju-, Helsingin- ja Vilhonvuorenkadut; 7 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Haapaniemenkatu, Viides linja, It. Papin-, Castrénin-, Franzénin-, Harju-, Helsingin- ja Vilhonvuorenkadut sekä Kana, Hana, Somp ja Nihti nimiset saaret; 8 a piiri: IV ja V kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Kalevan-, Heikin-, Erottajan-, Yrjön-, Rata- ja Punavuorenkadut sekä Hietalahti; 8 b piiri: VI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Punavuoren- ja Ratakadut, Laivurinne, Laivurin-, Sepän-, Tehtaan- ja Munkkisaarenkadut.

*Köyhäinhoitolautakunnan jaostot.* Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnon perusteista elokuun 31 p:nä 1934 annetun asetuksen ja sen perusteella laaditun, Uudenmaan läänin maaherran lokakuun 18 p:nä 1934 vahvistaman uuden ohjesäännön johdosta muuttui köyhäinhoitoasioiden käsittelyjärjestys pääkaupungissa kertomusvuoden alusta lukien varsin oleellisesti. Köyhäinhoitolautakunnan jaostoihin tuli maallikkojäsenien lisäksi kuulumaan myös lautakunnan virkailijoita, mikä merkitsi huomattavaa poikkeusta entisestä käytännöstä. Uuden ohjesäännön määräämiä tehtäviä varten lautakunta jakautui kertomusvuonna 13:een jaostoon, joista jaostot 1—8 käsittelivät kaupungin alueella oleskelevien köyhäinhoitoanomuksia, ollen kullakin jaostolla oma rajoitettu alueensa kaupungista hoidettavanaan, lukuunottamatta 6:ttä jaostoa, joka ratkaisi köyhäinhoidon laitoksiin ottamista koskevat sekä vakinaista asuntoa vailla olevien anomukset, katsomatta siihen, missä kaupunginosassa ja piirissä asianomainen asui. Näiden avustusjaostojen puheenjohtajana toimi lautakunnan määräämä asianomainen apulaisjohtaja viran puolesta sekä muina jäseninä kaksi lautakunnan keskuudesta valitsemaa jäsentä, nimittäin ensimmäisessä jaostossa jäsenet Hannula ja Nuutinen, toisessa jaostossa jäsenet af Forselles ja Laine, kolmannessa jaostossa jäsenet Laine ja Furustam, neljännessä jaostossa jäsenet Allenius ja Saveri, viidennessä jaostossa jäsenet Vehilä ja Huttunen, kuudennessä jaostossa jäsenet Ehrström ja Virtanen, seitsemännessä jaostossa jäsenet Fagerholm ja Kuukkanen sekä kahdeksannessa jaostossa jäsenet Paasio ja Hagan, ollen jäsenistä ensimmäisenä mainittu määrätty varapuheenjohtajaksi.

Yhdeksäs jaosto toimi kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana ja kuuluivat siihen lautakunnan jäsenistä puheenjohtajana Ehrström, varapuheenjohtajana Virtanen ja jäsenenä Oinola sekä näiden varajäseninä Allenius, Leino ja Hannula.

Kymmenes jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat toisella paikkakunnalla oleskelevan, mutta Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivan henkilön köyhäinhoitoa, täyden köyhäinhoidon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamista ja käyttämistä hoidon korvaamiseen sekä luopumista köyhäinhoidon korvausvaatimuksesta. Tähän jaostoon kuuluivat puheenjohtajana lautakunnan asiamies viran puolesta sekä jäsenet Vehilä ja Paasio, edellinen varapuheenjohtajana sekä varajäseninä apulaisasiamies ja jäsenet Allenius ja Kuukkanen.

Yhdestoista jaosto toimi köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokuntana, kuuluen siihen lautakunnan toimitusjohtaja puheenjohtajana viran puolesta ja valittuina jäseninä Kreander ja Hagan, edellinen varapuheenjohtajana sekä varajäseninä toinen apulaisjohtaja ja jäsenet Fagerholm ja Huttunen.

Kahdestoista jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat juopuneena tavattu-  
jen henkilöiden huoltoa ja varoittamista, kuuluen siihen puheenjohtajana  
Kreander ja muina jäseninä Oinola ja Huttunen, edellinen varapuheenjohtajana,  
sekä varajäseninä jäsenet Virtanen, Hannula ja Saveri.

Erikoisjaostona toimi n.s. hallintojaosto, joka lautakunnan puolesta  
käsittelee köyhäinhoitoviraston virkailijoita koskevia ja muita juoksevia tai  
kiireellisiä asioita, kuten tilapäisten virkailijoiden ja palveluskunnan otta-  
mista sekä sairas- ja virkaloman myöntämistä koskevia asioita, kuuluen jaos-  
toon lautakunnan puheenjohtaja puheenjohtajana, lautakunnan varapuheen-  
johtaja varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä jäsen Arvelo valittuna sekä  
lautakunnan toimitusjohtaja ja asiamies viran puolesta. Varajäseninä toimi-  
vat jaostossa jäsenet Allenius, Paasio ja Vehilä sekä ensimmäinen apulais-  
johtaja määrättyinä ja apulaisasiamies viran puolesta.

*Kokoukset y.m.* Köyhäinhoitolautakunnalla kokonaisuudessaan oli vuo-  
den varrella 6 varsinaista kokousta ja 1 ylimääräinen, joissa käsiteltiin  
yhteensä 197 asiaa. Hallintojaostolla oli 6 varsinaista ja 3 ylimääräistä  
kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 264 asiaa. Muiden jaostojen toimintaa  
valaisevat seuraavat numerot:

| Jaosto.             | Kokouksia. | Käsiteltyjä<br>asioita. | Jaosto.             | Kokouksia. | Käsiteltyjä<br>asioita. |
|---------------------|------------|-------------------------|---------------------|------------|-------------------------|
| Ensimmäinen . . . . | 21         | 6,282                   | Kuudes . . . . .    | 22         | 8,542                   |
| Toinen . . . . .    | 23         | 8,526                   | Seitsemäs . . . . . | 21         | 8,689                   |
| Kolmas . . . . .    | 22         | 6,754                   | Kahdeksas . . . . . | 22         | 7,752                   |
| Neljäs . . . . .    | 22         | 7,291                   | Kymmenes . . . . .  | 26         | 3,007                   |
| Viides . . . . .    | 23         | 8,047                   | Yhteensä            | 202        | 64,890                  |

Kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta kokoontui 17 kertaa ja käsit-  
teli yhteensä 333 asiaa, joista 31 koski 318 hoidokin poisääsyä laitoksesta.

Köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokunta kokoontui 23 kertaa ja  
käsittelee kokouksissaan yhteensä 152 asiaa.

Juopuneina pidätettyjen huoltojaosto kokoontui 25 kertaa ja käsittelee  
yhteensä 14,252 asiaa, minkä lisäksi jaosto poliisiviranomaisilta vastaanotti  
1,361 laadultaan sellaista ilmoitusta, jotka eivät jaoston mielestä aiheutta-  
neet toukokuun 8 p:nä 1931 annetun, juopuneiden huoltoa koskevan lain 2 §:n  
säättämiä toimenpiteitä. Jaoston käsittelemistä asioista päädyttiin 1,513  
tapauksessa kirjallisen ja 127 tapauksessa suullisen ohjauksen, neuvon tai  
varoituksen antamiseen.

Lautakunnan vuoden kuluessa käsittelemistä joko periaatteellista laatua  
olevista tai yleisempää mielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seu-  
raavat:

Kokouksessaan tammikuun 2 p:nä lautakunta päätti yhtyä kaupungin  
metsänhoitajan, lautakunnan toimitusjohtajan pyynnöstä antaman lausun-  
non sisältämään ehdotukseen, että määrätynlaisia köyhäinhoidon avustuk-  
seen turvautuvia miehiä varten edelleen järjestettäisiin erikoisvaraitoja samo-  
jen periaatteiden mukaisesti kuin parina aikaisempina vuonna. Asiaa koske-  
van lautakunnan esityksen mukaisesti näitä töitä kertomusvuonna edelleen  
jatketiinkin ja myönnettiin tarkoitukseen tarpeelliset määrärahat.

Kokouksessa tammikuun 28 p:nä ilmoitettiin lautakunnalle kaupungin-  
hallituksen päätös tammikuun 11 p:ltä uusista määräyksistä lasten ottami-  
sesta kaupungin lastentarhoihin, joissa määräyksissä säännösteltiin, paitsi



oikeus päästä lastentarhoihin, myöskin ateriamaksut niissä, mitkä ateriamaksut määrättyissä tapauksissa joutuvat köyhäinhoidon kustannettaviksi.

Samassa kokouksessa ilmoitettiin lautakunnalle kaupunginhallituksen yleisjaoston päätös, jonka mukaan konttorikoneiden ja -kalustojen hankinnoista oli pyydyttävä, keskityksen aikaansaamiseksi, lausunto rahatoimistolta.

Kaupunginhallituksen pyydettyä lähetteellä marraskuun 30 p:ltä 1934 köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa rakennustoimiston talorakennusosaston kaupunginhallituksen toimeksiannon johdosta laatimasta ehdotuksesta uuden virastotalon piirustuksiksi, missä virastotalossa tuli olemaan huoneisto myös köyhäinhoitovirastoa varten, käsitteli lautakunta asian kokouksessaan tammikuun 28 p:nä, todeten tällöin, että ehdotuksessa oli kiitettävässä määrin otettu varteen lautakunnan toimitusjohtajan kirjelmä kaupunginarkkitehdille kesällä 1933 esitetyt näkökohdat, ja asettui lautakunta puolestaan kannattamaan rakennussuunnitelmaa ja tehtyä ehdotusta, esittäen kuitenkin ehdotuksen johdosta erinäisiä perusteltuja huomautuksia ja toivomuksia.

Kaupunginhallituksen pyydettyä kirjeellä helmikuun 2 p:ltä köyhäinhoitolautakunnalta lausuntoa virkasääntöön suunnitellusta muutoksesta, että viranhaltijain irtisanomista ja erottamista koskeviin virkasäännön kohtiin tehtäisiin lisäys, että vakinaisen viranhaltijan irtisanominen ja erottaminen olisi alistettava asianomaisen hallituksen, lauta- tai johtokunnan vahvistettavaksi tai, jos se itse on irtisanottavan nimittänyt, kaupunginhallituksen vahvistettavaksi, lautakunta käsitteli asian kokouksessaan maaliskuun 4 p:nä, asettuen perustellussa lausunnossaan sille kannalle, että suunniteltu virkasäännön muutos oli tarpeeton, jopa käytännöllisiä vaikeuksia aiheuttava. Kaupunginvaltuusto päätti elokuun 28 p:nä virkasäännön p.o. kohtiin sellaisen muutoksen, että jos nimittävänä viranomaisena on virkamies yksinänsä, irtisanominen ja erottaminen on asianomaisen hallituksen, lauta- tai johtokunnan ratkaistava, sekä lisäsi virkasäännön erottamista koskevaan pykälään muutamia kunnallislain 52 §:ää täydentäviä määräyksiä.

Samassa kokouksessaan lautakunta hyväksyi kunnalliskodin johtokunnan ehdotuksen, että v:n 1935 alusta lukien päiväkustannukseksi hoidokkia kohden kunnalliskodissa vahvistettaisiin 20 markkaa sekä että tämä päivämaksu oli kohdistuva kunnalliskodin kaikkiin osastoihin, sairausosasto mukaanluettuna.

Kokouksessaan toukokuun 6 p:nä ilmoitettiin lautakunnalle, että kaupunginhallitus oli apulaisjohtaja S. Seppälälle myöntänyt tämän anomuksesta, mitä anomusta lautakunta kokouksessaan maaliskuun 4 p:nä oli asettunut puoltamaan, 8,000 markan suuruisen matka-apurahan Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan tehtävää opintomatkaa varten ehdoin, että apulaisjohtaja Seppälä antaisi köyhäinhoitolautakunnalle ja kaupunginhallitukselle kertomuksen ja selostuksen havainnoistaan ja tutkimustensa tuloksista. Matkan suoritettuaan jättikin Seppälä matkakertomuksensa kahtena kappaleena lautakunnalle, mikä esitettiin lautakunnan kokouksessa syyskuun 2 p:nä, ja toimitettiin toinen kappale kaupunginhallitukselle.

Kun oli osoittautunut, että aikoinaan tehty sopimus kaupungin sairaaloitten tekemien maksusitoumusanomusten käsittelystä köyhäinhoitolautakunnassa oli puutteellinen ja epäselvä eikä enää nykyoloissa täysin vastannut tarkoituksenmukaisuutta eikä kaupungin etua, oli kaupungin sosiaalijohtajan puheenjohtajalla talven kuluessa käyty neuvotteluja sairaalahallituksen ja köyhäinhoitoviraston välillä ja näissä neuvotteluissa laadittu seikkaperäinen ehdotus maksusitoumusten myöntämistä kaupungin sairaala-

loille koskeviksi menettelytapaohjeiksi. Köyhäinhoitolautakunta käsitteli kokouksessaan toukokuun 6 p:nä kaupunginhallituksen pöytäkirjanotteen huhtikuun 18 p:ltä, jossa kaupunginhallitus suositteli köyhäinhoitolautakunnalle mainittujen menettelytapaohjeiden käytäntöön ottamista, ja päättikin lautakunta omasta puolestaan hyväksyä p.o. menettelytapaohjeet otettaviksi käytäntöön.

Helsingin saunaliikkeen harjoittajain yhdistys r.y:n esitettyä kirjeellä helmikuun 13 p:ltä köyhäinhoitolautakunnalle sopimuksen tekemistä lautakunnan ja yhdistyksen välillä alennetuista saunamaksuista kaupungintyöttömien käyttäessä köyhäinhoidon laskuun yhdistykseen kuuluvia saunailaitoksia, käsitteli lautakunta asiaa kokouksissaan maaliskuun 4 p:nä ja toukokuun 6 p:nä, päättäen viimeksi mainitussa kokouksessaan hyväksyä laadittavaksi sopimuksen, jonka mukaan köyhäinhoidon avunsaajien kylvytys yhdistykseen kuuluvissa saunoissa ilman saippuaa, pyyhkeitä ja kylpyvastaa maksaa 1: 75 markkaa, pidättäen lautakunta itselleen oikeuden tehdä kylvytys sopimuksia yhdistykseen kuulumattomienkin saunaliikkeiden kanssa.

Samassa kokouksessa lautakunta käsitteli terveydenhoitolautakunnan avustuksella toimivan Marian sairaalan silmäpoliklinikan johtajan kirjeen maaliskuun 28 p:ltä, jossa pyydettiin, että köyhäinhoitolautakunta myöntäisi maksusitoumuksia Marian sairaalan silmäpoliklinikasta yksityiseen Sanitas nimiseen sairaalaan lähetetyistä varattomista kaupunkilaisista, jolloin köyhäinhoidolta veloitettava määrä olisi sama kuin hoitomaksu yliopiston silmäpoliklinikassa eli 20 markkaa hoitopäivältä. Koska yliopiston silmäklinikka ei aina ollut tilaisuudessa vastaanottamaan Marian sairaalan silmäpoliklinikasta osoitettuja sairaalahoitoa kaipaavia potilaita, päätti lautakunta hyväksyä sanotun anomuksen.

Kokouksessa heinäkuun 1 p:nä esiteltiin lautakunnalle sosialiministeriön kiertokirje toukokuun 24 p:ltä n:o 2, jossa tehtiin selkoa siitä, millä perusteella sokeat voivat saada n.s. sokeiden korvausta ja mitä tämän korvauksen anojien sekä köyhäinhoitolautakuntien on varten otettava korvausta haettaessa sekä myönnettyjä korvauseriä nostettaessa, ja merkittiin, että toimitusjohtaja oli köyhäinhoitovirastolle jo antanut tarpeelliset ohjeet asiassa. Kertomusvuoden kuluessa antoi virasto p.o. valtion avustusta koskevista sokeiden anomuksista lausunnon 141 tapauksessa.

Niinkuin usein aikaisempina vuosina myönsi kaupunginhallitus kertomusvuonnakin, tehdyn esityksen hyväksyen, pienehkön määrärahan köyhäinhoitoviraston virkailijoiden ja lautakunnan jäsenten matka-avustuksiksi osanottoa varten Suomen huoltotyöntekijäin kokouksiin ja ilmoitettiin asiaa koskeva kaupunginhallituksen päätös lautakunnalle sen kokouksessa heinäkuun 1 p:nä.

Kaupungin rahatoimenjohtajan tiedusteltua kirjeellä heinäkuun 17 p:ltä lautakunnalta, oliko työttömien kautta tapahtuvalla tilapäisten aikakauslehtien myynnillä lautakunnan mielestä edelleen sellainen merkitys työttömille, että myynnin sallimista olisi jatkettava, vai voitaisiinko myynti mahdollisesti merkityksettömänä lopettaa, käsitteli hallintojaosto lautakunnan puolesta asian kokouksessaan elokuun 5 p:nä ja omaksui sen kannan, ettei sanotulla aikakauslehtien myynnillä ole työttömille sellaista merkitystä, että p.o. myyntiä olisi sosialipoliittisena toimenpiteenä jatkettava, koska tällaisesta myynnistä saattaa aiheutua enemmän haittoja ja epäkohtia kuin hyötyä ja koska työttömyyskysymys on ratkaistava kokonaan toisissa merkeissä.

Sen johdosta, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli ilmoittanut valtioneuvoston päättäneen oikeuttaa ministeriön järjestämään kertomusvuoden syksystä alkaen työttömille henkisen työn tekijöille n.s. virastovaraita, oli kaupunginhallitus kokouksessaan elokuun 15 p:nä kehoittanut kaikkia lautakuntia ilmoittamaan, oliko niillä mahdollisuuksia järjestää p.o. virastovaraita, ja päättikin lautakunta kokouksessaan syyskuun 2 p:nä puolestaan ilmoittaa, että köyhäinhoitovirastoon voitiin sijoittaa 6 työtöntä henkisen työn tekijää virastovaraitoihin.

Entiseen tapaan antoi lautakunta kaupunginhallitukselle lausuntonsa Suomen pelastusarmeijan anomuksesta saada kaupungilta apuraha kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitoa varten sekä Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys r.y:n anomuksesta saada kaupungilta apuraha miesten yösuojan ja sen yhteydessä toimivan miesten päiväkerhon ylläpitämiseksi, ja käsitteli lautakunta nämä asiat erikseen kevättalven ja erikseen syyskauden toimintaa varten. Puheena oleviin hyväntekeväisyystarkoituksiin myönsi kaupunginhallitus lautakunnan puoltamat apurahat.

Suomen kaupunkien huoltotoimihenkilöiden yhdistys r.y:n ilmoitettua lautakunnalle kertomusvuoden marraskuun 10—17 p:nä järjestettäväksi suunnittelemistaan opintokursseista ja hallintojaoston kokouksessaan lokakuun 7 p:nä tekemänsä päätöksen mukaisesti anottua lautakunnan puolesta kaupunginhallitukselta määrärahaa lautakunnan alaisten virkailijoiden kurssimaksuja varten, ilmoitettiin lautakunnalle kokouksessa marraskuun 4 p:nä, että kaupunginhallitus oli myöntänyt käyttövaroistaan tarkoitusta varten määrärahan.

Kertomusvuoden kuluessa käsitteli lautakunta kahdessa eri kokouksessaan kysymystä avustustason korottamisesta, nimenomaan ruoka-avustuksiin nähden, nimittäin toukokuun kokouksessaan Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitean tekemän esityksen johdosta ja marraskuun kokouksessaan lautakunnan 6:nnen jaoston ehdotuksen pohjalla, mutta lautakunta ei vielä kertomusvuoden kuluessa päättänyt ryhtyä esitettyyn yleiseen avustustason korottamiseen.

Hallintojaoston kokouksessa joulukuun 2 p:nä ilmoitti toimitusjohtaja, sen johdosta, että köyhäinhoitoviraston virkailijoiden keskuudessa oli todettu useita sairastumisia keuhkotuberkuloosiin, antaneensa kiertokirjeen viraston kaikille osastoille ja kanslioille, kehoittaen virkailijoita määrääjässä tutkittamaan itsensä tuberkuloosihuoltotoimistossa sekä osastojen ja toimistojen päälliköitä valvomaan, että virastohuoneissa noudatetaan mitä suurinta puhtautta ja ryhdytään tarvittaviin desinfioimistoimenpiteisiin, kuin myöskin ilmoittaneensa asiasta kaupunginhallitukselle virastotalon rakennuttamisen jouduttamiseksi.

Kertomusvuoden kuluessa antoi toimitusjohtaja yhteensä 35 kierto-kirjettä, joista useat olivat varsin laajoja.

## 2. Köyhäinhoitovirasto.

*Virkailijat.* Uusien ohje- ja johtosääntöjen astuttua voimaan palkattiin kertomusvuoden alusta kuhunkin avustuskansliaan ylimääräinen kanslian-esimies, nimittäin I kansliaan neiti H. Lindroos, II kansliaan herra H. Walli, III kansliaan neiti L. Koivisto, IV kansliaan filosofianmaisteri W. Mattlar,

V kansliaan herra H. Koljonen, VI kansliaan herra L. Eerikäinen, VII kansliaan herra E. Ylönen ja VIII kansliaan herra E. Mäkinen. Lautakunnan ylimääräiseksi sihteeriksi valittiin, filosofianmaisteri P. Virtasen tultua nimetyksi V:n piirin köyhäinhoidontarkastajaksi, kesäkuun 1 p:stä lukien hovioikeudenauskultantti O. Toivola. Määrärahojen pienuuden ja työmäärän vähenemisen vuoksi jouduttiin kertomusvuoden alusta lukien vähentämään eräitä lautakunnan ylimääräisiä virkailijoita. Kertomusvuoden aikana erosi lautakunnan palveluksesta diakonissa O. Lyytikäinen, jonka tilalle nimettiin ylimääräinen diakonissa E. Oksanen. Ylimääräisen virkailijakunnan keskuudessa tapahtui erinäisiä muutoksia ja nimityksiä.

*Kansliatyö.* Yleinen osasto lähetti vuoden varrella yhteensä 6,501 kirjelmää. Niistä oli puheenjohtaja allekirjoittanut ja toimitusjohtaja varmentanut 266, toimitusjohtaja yksin 728, apulaisjohtajat 190, sihteerit 71, rekisteritoimiston hoitajat 209 sekä avustuskanslioiden esimiehet yhteensä 5,037<sup>1)</sup>. Viimeksi mainituista lähetti I kanslia 481, II kanslia 634, III kanslia 325, IV kanslia 564, V kanslia 518, laitoskanslia 1,676, VII kanslia 465 ja VIII kanslia 374. Muilla paikkakunnilla asuvien köyhäinhoitoanomukset nousivat yhteensä 2,963:een. Kunnalliskotiin tai työlaitokseen pääsyä koskevia anomuksia tehtiin 254 ja hyväksyttiin niistä 217. Anomuksia köyhäinhoidon saamisesta tehtiin kanslioihin yhteensä 76,347. Niistä valmisti avustuskanslia I 8,446, kanslia II 10,696, kanslia III 8,009, kanslia IV 9,273, kanslia V 9,778, laitoskanslia 10,314, kanslia VII 10,737 ja kanslia VIII 9,094.

Avustuskansliat pidettiin entiseen tapaan avoimina yleisölle arkipäivisin klo 9—14 (lauantaisin klo 9—13).

Näissä kanslioissa käsiteltujen asioiden lukumäärä nousi kaikkiaan 449,314:ään, joista kanslia I:ssä käsiteltiin 42,656, kanslia II:ssa 63,173, kanslia III:ssa 60,519, kanslia IV:ssä 49,460, kanslia V:ssä 62,803, kanslia VI:ssa (laitoskansliassa) 50,518, kanslia VII:ssä 71,495 ja kanslia VIII:ssa 48,690 asiaa.

*Kodissakävijät* suorittivat vuoden kuluessa yhteensä 75,836 kodissakäyntiä, jotka jakautuivat eri kanslioihin kuuluvien tarkastuspiirien kesken seuraavasti:

| Kanslia.  | Käyntejä. | Kanslia.                | Käyntejä.       |
|-----------|-----------|-------------------------|-----------------|
| I .....   | 8,244     | VI, laitoskanslia ..... | 9,525           |
| II .....  | 11,081    | VII .....               | 10,464          |
| III ..... | 8,195     | VIII .....              | 9,042           |
| IV .....  | 9,167     |                         |                 |
| V .....   | 10,118    |                         | Yhteensä 75,836 |

Kanslian esimiehet toimittivat kertomusvuonna yhteensä 2,097 tarkistuskäyntiä avustuksensaajain luona.

Köyhäinhoidon diakonissat toimittivat määrätyissä tapauksissa avustusten jaon ja antoivat huoltoa perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita taikka muita sellaisia henkilöitä, jotka syystä tai toisesta tarvitsivat erikoishuoltoa. Diakonissojen ja diakonissanapulaisten tekemiä kodissakäyntejä oli yhteensä 73,944.

Köyhäinhoitolautakunnan keskuskanslia kaikkine siihen kuuluvine osastoineen sijaitsi edelleen Siltasaarenkadun talossa n:o 3.

<sup>1)</sup> Avustuskanslioiden kirjeenvaihtoa pienensi se, että papinkirjoja ei kertomusvuonna tilattu juuri nimeksikään postitse.

*Rekisteritoimisto.* Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyysyhdistykset y.m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavan määrän avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

|                                                                |       |
|----------------------------------------------------------------|-------|
| Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustuskomitea ..... | 1,025 |
| Työnvälitystoimisto .....                                      | 2,600 |
| Lastensuojelulautakunta .....                                  | 1,395 |
| Kansakoulut .....                                              | 778   |
| Tuberkuloosihuoltotoimisto .....                               | 175   |
| Yksityishenkilöt .....                                         | 21    |
| <hr/>                                                          |       |
| Yhteensä                                                       | 5,994 |

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä jakaantui eri kuukausille seuraavasti:

|                     |       |                    |     |                    |                |
|---------------------|-------|--------------------|-----|--------------------|----------------|
| Tammikuu . . . . .  | 1,027 | Toukokuu . . . . . | 215 | Syyskuu . . . . .  | 622            |
| Helmikuu . . . . .  | 661   | Kesäkuu . . . . .  | 72  | Lokakuu . . . . .  | 651            |
| Maaliskuu . . . . . | 725   | Heinäkuu . . . . . | 69  | Marraskuu . . . .  | 599            |
| Huhtikuu . . . . .  | 850   | Elokuu . . . . .   | 101 | Joulukuu . . . . . | 402            |
|                     |       |                    |     |                    | <hr/>          |
|                     |       |                    |     |                    | Yhteensä 5,994 |

Toimintavuoden kuluessa annettiin uusi avustuskortti yhteensä 4,102 henkilölle.

Rekisteröityjen henkilökorttien lukumäärä lisääntyi 5,057 ja oli vuoden viimeisenä päivänä 93,331. Henkilöasiakirjavihkojen luku vuorostaan lisääntyi 5,333 ja oli niiden koko lukumäärä vuoden lopussa 86,810.

*Varoituksen saaneet henkilöt.* Poliisin pyynnöstä apulaisasiamies varoitti irtolaisuudesta 415 miestä ja 1,237 naista sekä kerjäämisestä 55 miestä. Varoitukset jakautuivat vuoden eri kuukausille seuraavasti:

|              | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. |             | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. |
|--------------|---------|---------|-----------|-------------|---------|---------|-----------|
| Tammikuu ..  | 42      | 92      | 134       | Heinäkuu .  | 41      | 161     | 202       |
| Helmikuu ..  | 33      | 89      | 122       | Elokuu .... | 42      | 116     | 158       |
| Maaliskuu .. | 47      | 82      | 129       | Syyskuu ..  | 57      | 116     | 173       |
| Huhtikuu ..  | 25      | 112     | 137       | Lokakuu ..  | 30      | 119     | 149       |
| Toukokuu ..  | 32      | 112     | 144       | Marraskuu   | 49      | 88      | 137       |
| Kesäkuu ..   | 38      | 84      | 122       | Joulukuu .  | 34      | 66      | 100       |
|              |         |         |           | Yhteensä    | 470     | 1,237   | 1,707     |

*Asiamiesosasto.* Tehtävien laatuun nähden asiamiesosasto oli jaettuna viiteen eri toimistoon.

I. Yleistöimisto hoiti pääasiassa seuraavat osaston yleiset tehtävät: 1) köyhäinhoitolautakunnan ja sen holhouksen alaisten edun valvonnat, 2) köyhäinhoitolautakunnan täyteen huolenpitoon joutuneiden henkilöiden omaisuuden haltuunotto ja realisoiminen, 3) köyhäinhoidon avustusta ja sen korvausta koskevat valitukset, 4) korvausta koskevat lainhaut, 5) kotipaikkaoikeusselvittelyt ja henkikirjoitusta koskevat tutkimukset arkistoissa, 6) elatusvelvollisten maksukyvyyn tutkimukset ja lausunnot korvauskyvystä, 7) köyhäinhoidon avustuksen väärinkäyttöä koskevat tutkimukset ja niiden aiheuttamat oikeudenkäynnit, 8) toispaikkakunta-

laisten kotikuntaan lähettämisen edellytysten tutkimukset ja niiden johdosta aiheutuneet lainhaut selityksineen, 9) toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten köyhäinhoitoa koskevien korvaushakemusten esittelyt jaoston kokouksissa, sekä 10) varoitukset irtolaisuudesta ja kerjuusta.

II. Ulkokuntalaisia koskevien asiain eli A-toimisto hoiti korvausten perimiset toisilta kunnilta sekä toispaikkakunta-laisten kotipaikkakuntaan lähettämisen valmistelut. Toisille kunnille esitettiin korvausvaatimuksia 5,468 tapauksessa, joista 4,899 koski suoritusta köyhäinhoitolautakunnan ja 569 lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta. Näistä oli uusia tapauksia 1,837, joista 154 koski lastensuojelulautakunnan antamaa hoitoa. Vuoden kuluessa selvitettiin 2,092 tapausta, joista 172 lastensuojelulautakunnan tapausta. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 14,950 ja saapuneiden 10,898.

III. Ulkokunnissa hoidettujen helsinkiläisiä koskevien asiain eli B-toimisto hoiti toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten avustuksista tehtyjen korvausvaatimusten selvittelyt ja valmistelut lautakunnan X:ssä jaostossa käsittelyä varten. Vuoden varrella saapui vierailta kunnilta vaatimuksia 3,145 tapauksessa, joista 281 koski annettua lastensuojelulautakunnan avustusta. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 4,666 ja lähetettyjen 2,323.

IV. Valtiontapausten eli D-toimisto hoiti korvauksen hakemiset valtiolta. Köyhäinhoidosta, jonka valtio lain mukaan on velvollinen korvaamaan, tehtiin 672 tapauksessa korvausvaatimus. Tämän lisäksi toimisto haki valtiolta korvausta sotaorpojen huollosta, ammattiopetusavustuksesta, ulkomaalaisten matka-avustuksesta ja köyhäinhoitolautakunnan toimesta hankituista proteeseista. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 2,876 ja saapuneiden 2,851.

V. Yksityisiin elatusvelvollisiin kohdistuvien korvausasiain eli L-toimisto hoiti korvauksen velkomiset yksityisiltä, toiminimiltä y.m. yhtymiltä, vakuutus- y.m. laitoksilta sekä vararikko- ja kuolinpesistä, valmisteli niitä koskevat lainhakuasiakirjat, teki elatusvelvollisten kanssa sopimukset maksuvarojen puutteessa vastaisuudessa tapahtuvasta korvauksen suorittamisesta, hoiti työlaitokseen lähettämiset ja valmisteli korvauksen velkomisesta luopumisehdotukset. Yksityisiltä elatusvelvollisilta haettiin korvausta 35,028 tapauksessa, joista 31,923 oli köyhäinhoitolautakunnan tapauksia ja 3,105 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Edellisistä oli 3,704 ja jälkimmäisistä 276 uusia tapauksia. Vuoden kuluessa selvitettiin 1,861 tapausta, joista 47 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 59,440 ja saapuneiden 35,153.

Työlaitokseen toimisto vuoden kuluessa lähetti työkorvausta suorittamaan 66 miestä ja samassa tarkoituksessa kunnalliskotiin 23 naista.

Asiamiesosaston järjestysmiehet toimittivat kertomusvuoden aikana osaston asioissa viraston ulkopuolella yhteensä 8,227 käyntiä. Näistä koski 4,014 käyntiä asiain toimitusta kaupungin eri virastoissa, 4,174 käyntiä koski elatusvelvollisten ja avustusta nauttivien kutsumista virastoon sekä 39 näiltä hankittuja selvityksiä.

Taulukossa II ilmenee koko asiamiesosaston kirjevaihdon laajuus. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 79,589, josta korvausvaatimuksia koskevia oli 79,155. Saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 53,568.

Avunsaajain lukumäärä<sup>1)</sup>, joka v. 1934 oli 21,895 laski kertomusvuonna 20,486:een. Köyhäinhoidon avustusta annettiin 28,974 tapauksessa, ollen vastaava luku edellisenä vuonna 31,238. Kertomusvuonna oli avunsaajista 18,417 täysikasvuisia ja 757 alaikäisiä<sup>2)</sup>, yhteensä 19,174 Helsingissä asuvaa<sup>3)</sup> henkilöä. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen varojen koroilla avustettiin 270 henkilöä; 1,042 muilla paikkakunnilla asuvaa, mutta Helsingissä kotipaikka-oikeutta nauttivaa henkilöä sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä. Alempana esiintyvät yksityiskohtaiset tiedot koskevat ainoastaan ensinmainittua avunsaajain ryhmää, mukaanluettuina lautakunnan asiamiehen välityksellä avustusta saaneet Helsingin ulkopuolella asuvat henkilöt.

Täysikasvuisten avunsaajain jakautuminen ikään ja sukupuoleen nähdessä käy selville alla olevasta taulukosta:

| Ikä.         | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. | Ikä.         | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. |
|--------------|---------|---------|-----------|--------------|---------|---------|-----------|
| 16—20 vuotta | 419     | 423     | 842       | 51—60 vuotta | 1,095   | 1,476   | 2,571     |
| 21—30 »      | 2,220   | 2,084   | 4,304     | 61—70 »      | 593     | 1,218   | 1,811     |
| 31—40 »      | 2,431   | 1,713   | 4,144     | 71—80 »      | 292     | 905     | 1,197     |
| 41—50 »      | 1,724   | 1,523   | 3,247     | 81— »        | 66      | 235     | 301       |
|              |         |         |           | Yhteensä     | 8,840   | 9,577   | 18,417    |

Miehistä oli 89.2 % ja naisista 75.4 % 16—60 vuotiaita.

Alaikäisten avunsaajain jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

| Ikä.      | Poikia. | Tyttöjä. | Yhteensä. | Ikä.     | Poikia.         | Tyttöjä. | Yhteensä. |
|-----------|---------|----------|-----------|----------|-----------------|----------|-----------|
| —3 vuotta | ....    | 170      | 146       | 316      | 12 vuotta täyt- |          |           |
| 4—6 »     | ....    | 92       | 67        | 159      | täneitä ....    | 36       | 48        |
| 7—11 »    | ....    | 100      | 98        | 198      |                 |          | 84        |
|           |         |          |           | Yhteensä | 398             | 359      | 757       |

Kuten yllä olevista luvuista näkyy, oli 37.3 % lapsista 7 vuotiaita tai vanhempia, kun taas lapset alle 4 vuoden muodostivat 41.7 % kaikista alaikäisistä avunsaajista.

Tietoja täysikasvuisten avunsaajain siviilisäädystä annetaan seuraavassa yhdistelmässä:

| Siviilisääty.                 | Miehiä. | Naisia.             | Yhteensä. |
|-------------------------------|---------|---------------------|-----------|
| Naimattomia .....             | 3,656   | <sup>4)</sup> 4,884 | 8,540     |
| Naimisissa olevia .....       | 4,474   | <sup>5)</sup> 1,949 | 6,423     |
| Leskiä .....                  | 430     | 2,306               | 2,736     |
| Eronneita .....               | 279     | 438                 | 717       |
| Siviilisääty tuntematon ..... | 1       | —                   | 1         |
| Yhteensä                      | 8,840   | 9,577               | 18,417    |

<sup>1)</sup> Tähän ei sisälly 2,927 miestä, 2,353 naista ja 1,185 lasta, jotka olivat saaneet yksinomaan raha-avustusta tai lääkkeitä alle 500 markan arvosta. — <sup>2)</sup> Lasten päiväkotihoidon tuli kertomusvuonna enää vain poikkeustapauksissa köyhäinhoidon kustannettavaksi. — <sup>3)</sup> Mukaan on luettu henkilöt, jotka lautakunnan oman asiamiehen välityksellä saivat avustusta Helsingin ulkopuolelle. — <sup>4)</sup> Niistä naimattomia äitejä 451. — <sup>5)</sup> Niistä aviopuolison jättämiä 508.

Syntymäpaikan ja kotipaikkaoikeuden mukaan jakautuivat avunsaajat seuraavasti:

| Syntymäpaikka.                | Avunsaajat.         |                     | Kotipaikka.                          | Avunsaajat.         |                     |
|-------------------------------|---------------------|---------------------|--------------------------------------|---------------------|---------------------|
|                               | 16 v. täyttä-neitä. | Alle 16-vuoti-aita. |                                      | 16 v. täyttä-neitä. | Alle 16-vuoti-aita. |
| Helsinki .....                | 3,645               | 612                 | Helsinki .....                       | 14,876              | 571                 |
| Muu Suomen paikka-kunta ..... | 14,093              | 124                 | Muu Suomen paikka-kunta .....        | 2,327               | 132                 |
| Ulkomaat .....                | 635                 | 3                   | N.s. valtioneapaus ..                | 485                 | 13                  |
| Tietoja puuttuu....           | 44                  | 18                  | Selvittämätön tai riidanalainen..... | 729                 | 41                  |
| Yhteensä                      | 18,417              | 757                 | Yhteensä                             | 18,417              | 757                 |

Eri ikäryhmien jakautuminen täysikasvuisten avunsaajain syntymäpaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

| Ikä.                | Helsinki. | Muu Suomen paikkakunta. | Ulkomaat. | Syntymäpaikka tietymätön. | Yhteensä |
|---------------------|-----------|-------------------------|-----------|---------------------------|----------|
| 16—30 vuotta .....  | 1,830     | 3,203                   | 105       | 8                         | 5,146    |
| 31—50 » .....       | 1,250     | 5,867                   | 260       | 14                        | 7,391    |
| Yli 50 vuoden ..... | 565       | 5,023                   | 270       | 22                        | 5,880    |
| Yhteensä            | 3,645     | 14,093                  | 635       | 44                        | 18,417   |

Kaikista 16—30 vuotiaista avunsaajista oli 35.6 % Helsingissä syntyneitä, kun taas 31—50 vuotiaitten ikäryhmän vastaava prosenttiluku oli 16.9 ja yli 50 vuotiaitten ikäryhmän ainoastaan 9.6.

Ammatin mukaan jakautuivat täysikasvuiset avunsaajat <sup>1)</sup> siten, että 15,335 henkilöä eli 83.3 % oli ruumiillisen työn tekijöitä, 2,562 eli 13.9 % henkisen työn tekijöitä ja 520 eli 2.8 % varsinaista ammattia vailla olevia tai henkilöitä, joiden ammatti oli tietymätön. Sairaus, kivullosuus tai työkyvyttömyys oli syynä 43.7 %:n avuntarpeeseen, synnytys 1.5 %:n ja vanhuus 10.3 %:n kaikista avustetuista henkilöistä, kun taas 1.1 % oli joutunut köyhäinhoidon rasitukseksi perheen lukuisuuden, 32.2 % työttömyyden, 3.6 % riittämättömän ansion, 2.4 % aviottoman lapsen elättämisen, 2.5 % aviomiehen perheensä jättämisen johdosta ja 2.7 % muista syistä.

Avustettavista lapsista oli 631 eli 83.4 % avioliitossa ja 126 eli 16.6 % avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Vanhempien ammatin mukaan he jakautuivat seuraavasti:

| Isän tai äidin ammatti.                                     | Avio-lapsia. | Aviot-tomia lapsia. |
|-------------------------------------------------------------|--------------|---------------------|
| Ruumiillisen työn tekijöitä .....                           | 538          | 108                 |
| Henkisen työn tekijöitä .....                               | 92           | 13                  |
| Ammattia vailla olevia henkilöitä tai ammatti tietymätön .. | 1            | 5                   |
| Yhteensä                                                    | 631          | 126                 |

612 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat, 58 tapauksessa ainoastaan toinen ja 87 tapauksessa ei toisesta heistä ole tietoa; 27 lasta eli 3.6 % oli avuntarpeessa perheen lukuisuuden, 618 lasta eli 81.6 % oman sairautensa tai viallisuutensa tähden sekä 112 lasta eli 14.8 % muusta syystä.

<sup>1)</sup> Omaa ammattia vailla olevat aviovaimot on laskettu miehen ammatin mukaan.



Köyhäinhoitolautakunnan toimesta avustettiin välittömästi v. 1935 19,444 Helsingissä asuvaa eri henkilöä. Helsingissä hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

|                                                                                                                            |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Kunnalliskotiin ja työlaitokseen otettuja .....                                                                            | 1,741  |
| Elänteelle annettuja .....                                                                                                 | 22     |
| Päiväkodissa ja kesäsiirtoloissa hoidettuja .....                                                                          | 117    |
| Kotiinsa vähintään 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita <sup>1)</sup> .....                                   | 11,757 |
| Kotiinsa alle 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita, jotka olivat nauttineet muutakin apua <sup>1)</sup> ..... | 1,013  |
| Lääkkeillä y.m. avustettuja <sup>1)</sup> .....                                                                            | 4,779  |
| Lahjoitettujen varojen koroilla avustettuja <sup>1)</sup> .....                                                            | 270    |
| Sairaaloissa y.m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja <sup>2)</sup> ....                                      | 8,233  |
| Yhteensä <sup>3)</sup> 27,932                                                                                              |        |

Lisäksi avustettiin 1,042 toisilla paikkakunnilla asuvaa Helsingissä kotipaikkaoikeuden omaavaa henkilöä oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä.

### 3. Kunnalliskoti ja työlaitos.

*Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa* hoidettiin kertomusvuonna 1,595 täysikasvuista henkilöä sekä 30 lasta, yhteensä 1,625 henkilöä, joista osa oli kertomusvuonna sekä kunnalliskodissa että työlaitoksessa ja eräät useampia kertoja jommassakummassa. Edellisestä vuodesta jäljellä olevia oli 1,145 henkilöä, vuoden varrella otettiin 480 ja poistettiin 535. V:een 1936 jäi siis jäljelle 1,090 henkilöä, joista 547 miestä (206 työlaitoksessa), 534 naista ja 9 lasta. Poistetuista:

|                                  |     |                           |     |
|----------------------------------|-----|---------------------------|-----|
| Siirtyi vapaaseen elämään ....   | 323 | Karkasi laitoksesta ..... | 12  |
| Lähetettiin kotiseudulleen ....  | 33  | Kuoli .....               | 111 |
| Siirrettiin muihin laitoksiin .. | 56  | Yhteensä 535              |     |

Vuoden päättyessä jäljellä olevat hoidokit jakautuivat kunnalliskodissa ja työlaitoksessa viettämänsä ajan pituuden mukaan seuraavasti:

| Aika.             | Hoidok-<br>keja. | Aika.        | Hoidok-<br>keja. | Aika.           | Hoidok-<br>keja. |
|-------------------|------------------|--------------|------------------|-----------------|------------------|
| Alle 1 vuoden.... | 261              | 5 vuotta ..  | 34               | 16—20 vuotta .. | 20               |
| 1 vuosi .....     | 131              | 6 » ....     | 22               | 21—27 » ....    | 18               |
| 2 vuotta .....    | 193              | 7 » ....     | 23               | 31 » ....       | 1                |
| 3 » .....         | 113              | 8—10 » ....  | 139              | 32 » ....       | 1                |
| 4 » .....         | 48               | 11—15 » .... | 85               | 49 » ....       | 1                |
| Yhteensä 1,090    |                  |              |                  |                 |                  |

<sup>1)</sup> Avunsaajain perheet eivät ole mukaanluetut. Ks. myös tämän kert. s. 92\*, alav. 3.  
<sup>2)</sup> Vrt. tämän kert. s. 102\* alav. 1. — <sup>3)</sup> Tähän ei sisälly 6,465 henkilöä, jotka olivat saaneet yksinomaan alle 500 markan arvosta avustuksia; koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada usean laatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinhoidon apua on käytetty.

Hoidokkien vaihtuminen eri kuukausina selviää alla olevista luvuista:

|                 | Laitok-<br>siin<br>otettuja. | Pois-<br>tettuja. |                 | Laitok-<br>siin<br>otettuja. | Pois-<br>tettuja. |
|-----------------|------------------------------|-------------------|-----------------|------------------------------|-------------------|
| Tammikuu .....  | 80                           | 48                | Heinäkuu .....  | 41                           | 40                |
| Helmikuu .....  | 44                           | 26                | Elokuu .....    | 31                           | 43                |
| Maaliskuu ..... | 31                           | 58                | Syyskuu .....   | 30                           | 39                |
| Huhtikuu .....  | 38                           | 64                | Lokakuu .....   | 50                           | 27                |
| Toukokuu .....  | 46                           | 42                | Marraskuu ..... | 30                           | 44                |
| Kesäkuu .....   | 37                           | 48                | Joulukuu .....  | 22                           | 56                |
|                 |                              |                   |                 | Yhteensä                     | 480 535           |

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

|                 | Suurin<br>määrä. | Vähin<br>määrä. | Keski-<br>määrä. |                 | Suurin<br>määrä. | Vähin<br>määrä. | Keski-<br>määrä. |
|-----------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|
| Tammikuu ....   | 1,164            | 1,144           | 1,159            | Heinäkuu .....  | 1,030            | 995             | 1,010            |
| Helmikuu .....  | 1,174            | 1,153           | 1,165            | Elokuu .....    | 1,032            | 1,015           | 1,023            |
| Maaliskuu ..... | 1,172            | 1,112           | 1,142            | Syyskuu .....   | 1,051            | 1,018           | 1,036            |
| Huhtikuu .....  | 1,126            | 1,073           | 1,101            | Lokakuu .....   | 1,090            | 1,036           | 1,060            |
| Toukokuu .....  | 1,067            | 1,054           | 1,061            | Marraskuu ..... | 1,100            | 1,081           | 1,092            |
| Kesäkuu .....   | 1,057            | 1,021           | 1,037            | Joulukuu .....  | 1,103            | 1,052           | 1,086            |
|                 |                  |                 |                  | Koko vuonna     | 1,174            | 995             | 1,085            |

Ikäänsä nähden jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti:

| Ikä.            | Eri hoidokkeja<br>kaikkiaan. | N ä i s t ä               |         |                            |                         |
|-----------------|------------------------------|---------------------------|---------|----------------------------|-------------------------|
|                 |                              | Kunnalliskodissa olleita. |         | Työlaitoksessa<br>olleita. | Tapauksia<br>kaikkiaan. |
|                 |                              | Miehiä.                   | Naisia. |                            |                         |
| 16—30 vuotta .. | 121                          | 37                        | 35      | 64                         | 136                     |
| 31—50 » ..      | 458                          | 135                       | 126     | 260                        | 521                     |
| 51—70 » ..      | 543                          | 213                       | 243     | 120                        | 576                     |
| 71— » ..        | 473                          | 160                       | 311     | 7                          | 478                     |
| Yhteensä        | 1,595                        | 545                       | 715     | 451                        | 1,711                   |

Kuten taulukosta näkyy oli laitoksissa kaikkiaan 1,595 täysikasvuista hoidokkia, joista 1,144 oli ollut vain kunnalliskodissa, 335 vain työlaitoksessa ja 116 jommassakummassa laitoksessa.

Syynä kunnalliskotiin ottamiseen oli useimmissa tapauksissa vanhuus tai sairaus, työlaitokseen ottamiseen työmuotoinen velan korvaaminen tai köyhäinhoitolain 31 §:n 2 momentin mukainen sijoitus.

Hoidokkien siviilisäätily ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

| Siviilisäätily.         | Kunnalliskoti. |                   | Työlaitos. | Tapauksia<br>kaikkiaan. |
|-------------------------|----------------|-------------------|------------|-------------------------|
|                         | Miehiä.        | Naisia.           |            |                         |
| Naimattomia .....       | 279            | <sup>2)</sup> 380 | 243        | 902                     |
| Naimisissa olevia ..... | 148            | <sup>3)</sup> 64  | 120        | 332                     |
| Leskiä .....            | 92             | 236               | 34         | 362                     |
| Eronneita .....         | 26             | 35                | 54         | 115                     |
| Yhteensä                | 545            | 715               | 451        | 1,711                   |

<sup>1)</sup> Niistä naimattomia äitejä 24. — <sup>2)</sup> Niistä aviopuolison jättämiä 13.

Syntymäpaikan mukaan jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti :

| Syntymäpaikka.               | Kunnalliskoti. |         | Työlaitos. | Tapauksia kaikkiaan. |
|------------------------------|----------------|---------|------------|----------------------|
|                              | Miehiä.        | Naisia. |            |                      |
| Helsinki .....               | 99             | 85      | 129        | 313                  |
| Muu Suomen paikkakunta ..... | 420            | 600     | 305        | 1,325                |
| Ulkomaat .....               | 25             | 29      | 17         | 71                   |
| Tietoja puuttuu .....        | 1              | 1       | —          | 2                    |
| <hr/>                        |                |         |            |                      |
|                              | Yhteensä 545   | 715     | 451        | 1,711                |

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 30 lasta, joista 18 poikaa ja 12 tyttöä, kaikki muut alle 2 vuoden, paitsi kaksi tilapäisesti hoitoon otettua.

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 394,224 ja jakautuivat ne seuraavasti:

|               | Hoitopäiviä kaikkiaan. |             |            | Keskimäärin hoidokkia kohden. |             |            |
|---------------|------------------------|-------------|------------|-------------------------------|-------------|------------|
|               | Kunnallis-koti.        | Työ-laitos. | Yh-teensä. | Kunnallis-koti.               | Työ-laitos. | Yh-teensä. |
| Miesten ..... | 125,086                | 72,326      | 197,412    | 230                           | 160         | 198        |
| Naisten ..... | 193,358                | —           | 193,358    | 270                           | —           | 270        |
| Lasten .....  | 3,454                  | —           | 3,454      | 115                           | —           | 115        |
| <hr/>         |                        |             |            |                               |             |            |
|               | Yhteensä 321,898       | 72,326      | 394,224    | 250                           | 160         | 226        |

Täysikasvuisten hoidokkien hoitopäivien jakautuminen eri ikäryhmien kesken näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

| Ikäryhmä.      | Hoitopäiviä kaikkiaan. |          |           | Keskimäärin hoidokkia kohden. |          |           |
|----------------|------------------------|----------|-----------|-------------------------------|----------|-----------|
|                | Miesten.               | Naisten. | Yhteensä. | Miesten.                      | Naisten. | Yhteensä. |
| Alle 30 vuoden | 12,101                 | 4,773    | 16,874    | 120                           | 136      | 124       |
| 31—50 vuotta.. | 58,572                 | 25,089   | 83,661    | 148                           | 199      | 161       |
| 51—70 » ..     | 78,182                 | 71,666   | 149,848   | 235                           | 295      | 260       |
| 71— » ..       | 48,557                 | 91,830   | 140,387   | 291                           | 295      | 294       |
| <hr/>          |                        |          |           |                               |          |           |
|                | Yhteensä 197,412       | 193,358  | 390,770   | 198                           | 270      | 228       |

Hoitopäivien luku keskimäärin hoidokkia kohden kohosi siis hoidokkien iän mukaan.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen menot ja tulot olivat:

|                      | Menoja, Smk.           |                                      | Tuloja, Smk.           |
|----------------------|------------------------|--------------------------------------|------------------------|
| Kunnalliskodin ..... | 7,174,701: 40          | Kunnalliskodin .....                 | 160,699: 65            |
| Työlaitoksen .....   | 1,652,692: —           | Työlaitoksen .....                   | 506,835: 25            |
| Yhteiset menot ..... | 840,174: 80            | Luontoisetujen kor-<br>vaukset ..... | 627,913: 90            |
| <hr/>                |                        | <hr/>                                |                        |
|                      | Yhteensä 9,667,568: 20 |                                      | Yhteensä 1,295,448: 80 |

Tuotannollisten laitosten toiminnan nettotulos kertomusvuonna oli voittoa 371,580: 95 markkaa, nimittäin maanviljelyksestä 63,305: 60 markkaa, sikalasta 44,372: 75 markkaa ja pesulaitoksesta 263,902: 60 markkaa.

Bruttokustannus kunnalliskodin kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden, lapset mukaanluettuina, oli 24: 52 markkaa, rakennuskonttorin laskuun suoritettut vuosi- y.m. korjausten menot 265,786: 50 markkaa huo-

mioonotettuina, 25: 20 markkaa. Jos vähennetään kunnalliskodista ja työlaitoksesta kertyneet tulot, saadaan nettokustannukseksi päivää kohden 21: 24 markkaa. Jos taas otetaan tuloa tuottavain laitosten nettotulot, nousevat nettokustannukset hoidokkia ja päivää kohden 20: 29 markkaan (v. 1934 13: 39 markkaan). Jos lisäksi vähennetään hoidokkien ylläpidosta perityt korvaukset 734,586: 50 markkaa, jotka tosin eivät esiinny kunnalliskodin tileissä tulopuolella, alenee sanottu nettokustannus 18: 43 markkaan.

*Hoidokkien työ.* Työkykyisiä hoidokkeja pidettiin työssä laitosten taloustehtävissä ja työsaleissa sekä pesulaitoksessa, maanviljelystöissä ja sikalassa.

Hoidokeista oli 156 miestä ja 38 naista vuoden varrella korvaamassa työllään kaupungin heille antamaa köyhäinhoitoa. Heidän laskettiin korvanneen kaupungille 403,821: 50 markkaa.

*Lääkärinhoidosta* kunnalliskodissa ja työlaitoksessa huolehti laitosten vakinainen lääkäri, joka kävi laitoksissa säännöllisesti joka päivä. Poliklinisten käyntien luku v. 1935 oli 3,921, jakautuen vuoden eri kuukausille seuraavasti:

|                 |     |                |     |                |     |
|-----------------|-----|----------------|-----|----------------|-----|
| Tammikuu .....  | 408 | Toukokuu ..... | 350 | Syyskuu .....  | 282 |
| Helmikuu .....  | 375 | Kesäkuu .....  | 263 | Lokakuu .....  | 303 |
| Maaliskuu ..... | 364 | Heinäkuu ..... | 313 | Marraskuu .... | 350 |
| Huhtikuu .....  | 292 | Elokuu .....   | 355 | Joulukuu ..... | 266 |
| Yhteensä 3,921  |     |                |     |                |     |

Kaikkiaan sattui 111 kuolemantapausta, jotka jakautuivat kuolemansyyn mukaan seuraavasti:

| Kuolemansyy.                          | Mie-<br>hiä. | Nai-<br>sia. | Yh-<br>teensä. | Kuolemansyy.          | Mie-<br>hiä. | Nai-<br>sia. | Yh-<br>teensä |
|---------------------------------------|--------------|--------------|----------------|-----------------------|--------------|--------------|---------------|
| Verisuonten kalkkeutu-<br>minen ..... | 7            | 13           | 20             | Keuhkotauti .....     | 1            | —            | 1             |
| Sydän- ja munuaistaudit               | 15           | 12           | 27             | Verettömyys .....     | —            | 1            | 1             |
| Vanhuudenheikkous ..                  | 4            | 16           | 20             | Ruusu .....           | —            | 1            | 1             |
| Syöpä .....                           | 4            | 8            | 12             | Kasvi keuhkoissa .... | 1            | —            | 1             |
| Aivohalvaus .....                     | 5            | 15           | 20             | Paralysia .....       | 1            | 1            | 2             |
| Keuhkokuume .....                     | 2            | 4            | 6              | Yhteensä              | 40           | 71           | 111           |

*Kirjastossa* oli vuoden lopussa 3,231 kirjaa, joista suomenkielisiä 1,615 ja ruotsinkielisiä 1,513 sekä muunkielisiä 103. Suomenkielisten kirjalainojen lukumäärä oli 8,911 ja ruotsinkielisten 3,696, yhteensä 12,607. Lukusali-ikäntien määrä oli vuoden kuluessa 58,957. Hoidokkien käytettävissä olivat kaikki Helsingissä ilmestyvät päivälehdet, yhteensä 33 suomenkielistä sekä 13 ruotsinkielistä vuosikertaa.

*Pesulaitos.* Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten vaatteiden pesun lisäksi myöskin Kivelän sairaalan ja Kullatorpan lastenkodin, kaupunginkanslian, kouluhammasklinikoiden ja eräiden yksityisten henkilöiden vaatteiden pesu, pääasiallisesti laitoksen niiden virkailijoiden, joiden luontoisetuihin ei sisältynyt pesu. Kunnalliskodissa pesutyt ja mankeloidut vaatteet painoivat 431,429 kg (v. 1934 413,947 kg). Pesulaitoksessa työskenteli päivittäin, paitsi kahta johtajataria, 17 palkattua pesijätärtä ja n. 15 hoidokkia, joiden päivätöistä pesulaitokselta veloitettiin

10 markkaa hoidokkia ja päivää kohden. Pesun hintaa alennettiin kertomusvuonna 50 pennillä kilolta. Tuloja oli 886,606: 50 markkaa, kun taas menot olivat 622,703: 90 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 263,902: 60 markkaa.

*Maanviljelys ja puutarhanhoito.* Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista päivätöistä velottiin siltä 25 markkaa hevospäivätyöstä ja 10 markkaa hoidokkipäivätyöstä. Tulot tekivät 201,718 markkaa, menot taasen 138,412: 40 markkaa. Nettotulo oli siis 63,305: 60 markkaa. Sato käsitti 2,466 hl. perunoita, 248 hl. lanttuja, 300 hl. porkkanoita, 80 hl. punajuuria, 11,000 kg kaalia, 12,000 kg heiniä, 178 kuormaa kauraa ja vikkeriä sekä vihanneksia ja puutarhatuotteita, kuten rabarberia, viinimarjoja, mansikoita y.m. laitoksen omiksi tarpeiksi.

*Sianhoito.* Sikakanta oli vuoden alussa 414 eläintä ja vuoden päättyessä 513 eläintä. Vuoden varrella myytiin 56 elävää eläintä 7,785 markasta ja 15,214 kg sianlihaa 131,429: 30 markasta. Sianlihaa toimitettiin omalle ruokalalle 26,388 kg arvoltaan 238,609: 75 markkaa. Sikalasta oli v. 1935 menoja 337,968: 30 markkaa ja tuloja 382,341: 05 markkaa, joten siis puhdas voitto oli 44,372: 75 markkaa. Tulojen pienuuteen vaikutti m.m. sianlihamarkkinoilla vallinnut alhainen hintataso sekä se seikka, että ilmainen hylkylihan saanti kaupungin teurastamosta lopetettiin kertomusvuoden alusta lähtien.

#### 4. Elätteelleanto.

V. 1935 oli köyhäinhoidon kustannuksella elätteelle sijoitettu 22 henkilöä, joista 11 miestä ja 10 naista sekä 1 tyttö. Nämä jakautuivat avuntarpeen syyn mukaan seuraavasti:

| Avuntarpeen syy.                       | Miehiä.            | Naisia.   | Tyttöjä. | Yhteensä. |
|----------------------------------------|--------------------|-----------|----------|-----------|
| Mielisairaus tai tylsämielisyys .....  | 9                  | 4         | —        | 13        |
| Sairaus, kivulloisuus tai muu syy..... | 1                  | 3         | 1        | 5         |
| Vanhuudenheikkous .....                | —                  | 2         | —        | 2         |
| Raajarikkoisuus .....                  | 1                  | 1         | —        | 2         |
|                                        | <b>Yhteensä 11</b> | <b>10</b> | <b>1</b> | <b>22</b> |

Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten sijoitti lisäksi köyhäinhoidon kustannuksella hoidettavaksi useita mielisairaita <sup>1)</sup>.

#### 5. Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidetut.

Köyhäinhoidolle kuulumattomissa päiväkodeissa hoidettiin köyhäinhoidon kustannuksella <sup>2)</sup> 49 poikaa ja 31 tyttöä, yhteensä 80 lasta, joiden ikä näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

| Ikä.                | Poikia.            | Tyttöjä.  | Yht.      | Ikä.                 | Poikia. | Tyttöjä. | Yht. |
|---------------------|--------------------|-----------|-----------|----------------------|---------|----------|------|
| Alle 3 vuoden ..... | 8                  | 3         | 11        | 7—10 vuotta .....    | 8       | 11       | 19   |
| 3—6 vuotta .....    | 28                 | 9         | 37        | 11 v. täyttäneitä .. | 5       | 8        | 13   |
|                     | <b>Yhteensä 49</b> | <b>31</b> | <b>80</b> |                      |         |          |      |

18 poikaa ja 19 tyttöä oleskeli köyhäinhoidon kustannuksella kesäsiirtoiloissa.

<sup>1)</sup> Vrt. tämän kert. s. 102\*, alav. 2. — <sup>2)</sup> S:n s. 92\* alav. 2.

## 6. Suoranaiset avustukset.

Vuoden aikana avustusta rahassa tai erilaisten tarveaineiden muodossa saaneiden avustuksensaajain lukumäärä nousi 13,812:een<sup>1)</sup>. Näistä asui 1,042 toisilla paikkakunnilla ja avustus annettiin tällöin oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä. Köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä avustetut 1,042 avustuksensaajaa asuivat 216 eri kunnassa. Vähintään 10 avustuksensaajaa asui seuraavissa kunnissa: 150 Helsingin maalaiskunnassa, 55 Oulunkylässä, 54 Viipurissa, 48 Haagan kauppalassa, 40 Espoossa, 31 Huopalahdessa, 30 Turussa, 21 Porissa, 21 Keravalla, 18 Tampereella, 17 Kotkassa, 17 Hangossa, 15 Lahdessa, 13 Vaasassa, 13 Hämeenlinnassa, 11 Kuopiossa, 11 Oulussa, 11 Jyväskylässä, 10 Kirkkonummella, 10 Kuusankoskella ja 10 Tuusulassa. Helsingin kaupungissa asuvista täysikasvuisista avustuksensaajista oli 1,006 henkilöä saanut, paitsi muuta apua, suoranaista avustusta vähemmän kuin 500 markkaa, kun taas 11,756 henkilöä<sup>2)</sup> oli saanut suuremman määrän. Elatusvelvollisuutta silmälläpitäen jakautuivat viimeksi mainitut avustuksensaajat siten, että yksinäisiä miehiä oli 2,602, yksinäisiä naisia oli 3,812, lapsettomia perheitä oli 1,822 ja lapsiperheitä oli 3,520.

Lasten lukumäärä näissä perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

| Kunkin<br>perheen<br>lasten<br>luku. | Perheitä, joihin kuului:         |                                                  |                                                    | Yhteensä. |
|--------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------|
|                                      | Mies ja<br>vaimo ynnä<br>lapsia. | Yksinäinen<br>mies <sup>3)</sup> ynnä<br>lapsia. | Yksinäinen<br>nainen <sup>3)</sup> ynnä<br>lapsia. |           |
| 1 .....                              | 1,049                            | 41                                               | 744                                                | 1,834     |
| 2 .....                              | 640                              | 18                                               | 292                                                | 950       |
| 3 .....                              | 319                              | 6                                                | 105                                                | 430       |
| 4 .....                              | 132                              | 5                                                | 28                                                 | 165       |
| 5 .....                              | 79                               | 1                                                | 16                                                 | 96        |
| 6 .....                              | 25                               | —                                                | 1                                                  | 26        |
| 7 .....                              | 13                               | —                                                | —                                                  | 13        |
| 8 .....                              | 4                                | —                                                | —                                                  | 4         |
| 9 .....                              | 2                                | —                                                | —                                                  | 2         |
| <hr/>                                |                                  |                                                  |                                                    |           |
|                                      | Yhteensä 2,263                   | 71                                               | 1,186                                              | 3,520     |
| Lapsia yhteensä .....                | 4,500                            | 120                                              | 1,841                                              | 6,461     |
| Lapsia keskimäärin perhettä kohden   | 2.0                              | 1.7                                              | 1.6                                                | 1.8       |

Kotiavustuksesta osallisiksi tulleiden lukumäärä oli siis yhteensä 21,672<sup>1)</sup>, niistä 6,461 miestä, 8,750 naista ja 6,461 lasta.

Kaupungissa asuvat 500 markkaa tai enemmän suoranaista avustusta saaneet 16 vuotta täyttäneet henkilöt jakautuivat iän ja sukupuolen mukaan seuraavasti:

| Ikä.         | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. | Ikä          | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. |
|--------------|---------|---------|-----------|--------------|---------|---------|-----------|
| 16—20 vuotta | 302     | 161     | 463       | 51—60 vuotta | 732     | 1,038   | 1,770     |
| 21—30 »      | 1,784   | 683     | 2,467     | 61—70 »      | 360     | 895     | 1,255     |
| 31—40 »      | 1,884   | 886     | 2,770     | 71—80 »      | 137     | 573     | 710       |
| 41—50 »      | 1,238   | 958     | 2,196     | 81— »        | 22      | 103     | 125       |
| <hr/>        |         |         |           |              |         |         |           |
|              |         |         |           | Yhteensä     | 6,459   | 5,297   | 11,756    |

<sup>1)</sup> Ks. tämän kert. s. 92\*, alav. 1. — <sup>2)</sup> Tähän sisältyvät kaupungin ulkopuolella asuvat, mutta köyhäinhoitolautakunnan omien asiamiesten välityksellä avustetut henkilöt.

— <sup>3)</sup> Naimaton, leski, eronnut, aviopuolison jättämä tai muutoin tästä erillään (puoliso vankilassa, sairaalassa, toisella paikkakunnalla t.m.s.).

Tietoja näiden avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan alla olevassa yhdistelmässä:

|                   | Miehiä. | Naisia.             | Yhteensä. |
|-------------------|---------|---------------------|-----------|
| Naimattomia ..... | 2,261   | <sup>1)</sup> 2,507 | 4,768     |
| Naineita .....    | 3,805   | <sup>2)</sup> 665   | 4,470     |
| Eronneita .....   | 148     | 322                 | 470       |
| Leskiä .....      | 245     | 1,803               | 2,048     |
| Yhteensä          | 6,459   | 5,297               | 11,756    |

Syntymä- ja kotipaikkaoikeuden mukaan nämä avustuksensaajat jakautuivat seuraavasti:

| Syntymäpaikka.         | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. | Kotipaikka.                     | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. |
|------------------------|---------|---------|-----------|---------------------------------|---------|---------|-----------|
| Helsinki ....          | 1,569   | 754     | 2,323     | Helsinki ....                   | 5,279   | 4,149   | 9,428     |
| Muu Suomen paikkakunta | 4,646   | 4,343   | 8,989     | Muu Suomen paikkakunta          | 878     | 855     | 1,733     |
| Ulkomaat ....          | 238     | 195     | 433       | N. s. valtion-tapaus ....       | 155     | 174     | 329       |
| Tietoja puuttuu .....  | 6       | 5       | 11        | Selvittämätön tai riidanalainen | 147     | 119     | 266       |
| Yhteensä               | 6,459   | 5,297   | 11,756    | Yhteensä                        | 6,459   | 5,297   | 11,756    |

| Avuntarpeen syy oli näissä tapauksissa <sup>3)</sup> :   | Miehiä. | Naisia. | Yhteensä. | %.    |
|----------------------------------------------------------|---------|---------|-----------|-------|
| Sairaus tai muu työkyvyttömyys .....                     | 1,375   | 1,623   | 2,998     | 25.5  |
| Vanhuus .....                                            | 270     | 995     | 1,265     | 10.8  |
| Perheen lukuisuus .....                                  | 120     | 75      | 195       | 1.7   |
| Työnpuute .....                                          | 4,241   | 1,396   | 5,637     | 47.9  |
| Oma tai aviopuolison huolimattomuus, juopous y.m.s. .... | 40      | 451     | 491       | 4.2   |
| Riittämätön ansio .....                                  | 365     | 293     | 658       | 5.6   |
| Muu syy .....                                            | 48      | 464     | 512       | 4.3   |
| Yhteensä                                                 | 6,459   | 5,297   | 11,756    | 100.0 |

Lukuunottaen ainoastaan sellaiset kaupungissa asuvat 16 vuotta täytäneet avustuksensaajat, jotka pelkästään suoranaistakin avustusta olivat saaneet vähintään 500 markkaa, yhteensä 27,409,362 markkaa, oli kotiavustus kutakin (11,756) avustustapausta kohden 2,331:52 markkaa.

Avustukseen osallisiksi päässeiden lukumäärä oli 21,672, joten keskiavustus avustettua henkilöä kohden oli 1,264:74 markkaa.

Avustukset annettiin osin rahassa, osin ruokatavaroiden, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkiin y.m. muodossa.

Sotaorpoja oli kertomusvuonna ainoastaan yksi, jolle annettujen suoranaisten avustusten kokonaismäärä oli 1,469 markkaa.

Suoranaisia avustuksia jaettiin kaikkiaan 31,337,977 markkaa <sup>4)</sup>, kaupungille kuulumattomiin turva- ja työkoteihin sijoitettujen hoitomaksut

<sup>1)</sup> Näistä 316 aviotonta äitiä. — <sup>2)</sup> Näistä aviopuolison jättämiä 472. — <sup>3)</sup> Vrt. tämän kert. s. 93\*. — <sup>4)</sup> Avustusten palautuksia ja vaate- ja ruokavarojen y. m. ostoista vuoden lopussa saatua alennuksia oli yhteensä 36,287 markkaa, joten nettomenoksi jää 31,301,690 markkaa.

mukaanluettuina. Alla oleva taulukko osoittaa lähemmin Helsingissä asuville jaetut suoranaiset avustukset:

| Kuukausi.     | Kotiaavustukset 1), Smk. |                    |           |                 |                          |            | Turvakodeissa y.m.s. laitoksissa hoidettujen kustannukset, Smk. |
|---------------|--------------------------|--------------------|-----------|-----------------|--------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------|
|               | Rahassa.                 | Poltto-<br>puissa. | Ruokana.  | Vaat-<br>teina. | Muussa<br>muo-<br>dossa. | Yhteensä.  |                                                                 |
| Tammikuu ..   | 2,167,962                | 151,302            | 377,458   | 64,105          | 27,967                   | 2,788,794  | 134,554                                                         |
| Helmikuu....  | 2,262,187                | 119,748            | 348,379   | 76,570          | 22,900                   | 2,829,784  | 55,523                                                          |
| Maaliskuu ..  | 2,281,146                | 73,201             | 331,961   | 49,796          | 23,160                   | 2,759,264  | 70,784                                                          |
| Huhtikuu ..   | 2,278,445                | 41,904             | 311,420   | 53,242          | 21,733                   | 2,706,744  | 114,440                                                         |
| Toukokuu ..   | 2,148,565                | 9,194              | 243,776   | 46,359          | 14,991                   | 2,462,885  | 62,196                                                          |
| Kesäkuu ....  | 1,868,137                | 2,210              | 148,675   | 43,726          | 9,582                    | 2,072,330  | 51,006                                                          |
| Heinäkuu ..   | 1,717,543                | 509                | 102,320   | 25,187          | 7,099                    | 1,852,658  | 78,440                                                          |
| Elokuu .....  | 1,658,391                | 2,120              | 90,153    | 23,805          | 7,874                    | 1,782,343  | 38,386                                                          |
| Syyskuu ....  | 1,674,609                | 82,850             | 98,009    | 38,174          | 10,058                   | 1,903,700  | 42,628                                                          |
| Lokakuu ....  | 1,859,235                | 133,575            | 124,298   | 40,277          | 12,942                   | 2,170,327  | 91,179                                                          |
| Marraskuu ..  | 2,078,110                | 96,115             | 209,400   | 61,955          | 16,775                   | 2,462,355  | 37,908                                                          |
| Joulukuu .... | 2,261,863                | 99,394             | 229,899   | 106,238         | 20,647                   | 2,718,041  | 39,156                                                          |
| Koko vuosi .. | 24,256,193               | 812,122            | 2,615,748 | 629,434         | 195,728                  | 28,509,225 | 816,200                                                         |

Vastaavat avustustapaukset näkyvät alla olevasta taulukosta:

| Kuukausi.                                           | Kotiaavus-<br>tus-<br>tapauksia. | Laitos-<br>hoito-<br>tapauk-<br>sia. | Yhteensä. | Näistä uusia avustus-<br>tapauksia |                           | B-tapauk-<br>sia. (Toisis-<br>sa kunnissa<br>asuvien<br>helsinki-<br>läisten<br>avusta-<br>minen.) |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------|-----------|------------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                     |                                  |                                      |           | Kaikkiaan.                         | Syynä<br>työttö-<br>myys. |                                                                                                    |
| Tammikuu .....                                      | 9,991                            | 188                                  | 10,179    | 545                                | 402                       | 361                                                                                                |
| Helmikuu .....                                      | 10,054                           | 79                                   | 10,133    | 600                                | 400                       | 107                                                                                                |
| Maaliskuu .....                                     | 10,047                           | 102                                  | 10,149    | 493                                | 303                       | 149                                                                                                |
| Huhtikuu .....                                      | 9,638                            | 193                                  | 9,831     | 381                                | 269                       | 314                                                                                                |
| Toukokuu .....                                      | 8,782                            | 70                                   | 8,852     | 278                                | 182                       | 213                                                                                                |
| Kesäkuu .....                                       | 7,514                            | 84                                   | 7,598     | 263                                | 167                       | 100                                                                                                |
| Heinäkuu .....                                      | 6,781                            | 178                                  | 6,959     | 207                                | 149                       | 143                                                                                                |
| Elokuu .....                                        | 6,627                            | 55                                   | 6,682     | 215                                | 158                       | 448                                                                                                |
| Syyskuu .....                                       | 6,657                            | 46                                   | 6,703     | 293                                | 196                       | 52                                                                                                 |
| Lokakuu .....                                       | 7,569                            | 200                                  | 7,769     | 408                                | 255                       | 343                                                                                                |
| Marraskuu .....                                     | 8,447                            | 45                                   | 8,492     | 588                                | 474                       | 213                                                                                                |
| Joulukuu .....                                      | 8,882                            | 62                                   | 8,944     | 539                                | 412                       | 267                                                                                                |
| Koko vuosi                                          | 100,989                          | 1,302                                | 102,291   | 4,810                              | 3,367                     | 2,710                                                                                              |
| Avustuskanslian, jonka toimesta avustus on annettu. |                                  |                                      |           |                                    |                           |                                                                                                    |
| I .....                                             | 10,613                           | —                                    | 10,613    | 712                                | 362                       | —                                                                                                  |
| II .....                                            | 13,833                           | —                                    | 13,833    | 412                                | 348                       | —                                                                                                  |
| III .....                                           | 12,337                           | —                                    | 12,337    | 284                                | 180                       | —                                                                                                  |
| IV .....                                            | 11,671                           | —                                    | 11,671    | 498                                | 289                       | —                                                                                                  |
| V .....                                             | 14,528                           | —                                    | 14,528    | 794                                | 572                       | —                                                                                                  |
| VI .....                                            | 9,835                            | 1,302                                | 11,137    | 836                                | 581                       | —                                                                                                  |
| VII .....                                           | 14,997                           | —                                    | 14,997    | 866                                | 703                       | —                                                                                                  |
| VIII .....                                          | 13,175                           | —                                    | 13,175    | 408                                | 332                       | —                                                                                                  |
| Yhteensä                                            | 100,989                          | 1,302                                | 102,291   | 4,810                              | 3,367                     | —                                                                                                  |

1) Lukuunottamatta B-tapauksia.



## 7. Laitoshoidtoa nauttineet avunsaajat, ryhmitettyinä eri laitosten mukaan.

Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kustannuksella hoidettiin 3,380 miestä, 5,104 naista ja 649 lasta, kaikkiaan 9,133 henkilöä, alla mainituissa laitoksissa:

| Kaupungin laitokset.                                             | 16 v. täyttäneet hoidokit. |         |           | Hoitopäiviä kaikkiaan. |          |           | Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden. |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------|-----------|------------------------|----------|-----------|-------------------------------------------|
|                                                                  | Miehiä.                    | Naisia. | Yhteensä. | Miesten.               | Naisien. | Yhteensä. |                                           |
| <i>Kunnalliskoti</i> .....                                       | 545                        | 715     | 1,260     | 125,086                | 193,358  | 318,444   | 252.7                                     |
| <i>Työlaitos</i> .....                                           | 451                        | —       | 451       | 72,326                 | —        | 72,326    | 160.4                                     |
| <i>Sairaalat</i> <sup>1)</sup> .....                             | 1,418                      | 2,465   | 3,883     | 80,273                 | 109,330  | 189,603   | 48.8                                      |
| Marian sairaala .....                                            | 694                        | 1,629   | 2,323     | 19,537                 | 32,046   | 51,583    | 22.2                                      |
| Kivelän sairaalan sisätautien osasto .....                       | 456                        | 592     | 1,048     | 33,622                 | 51,179   | 84,801    | 80.9                                      |
| Tuberkuloosisairaala ..                                          | 315                        | 244     | 559       | 26,837                 | 23,845   | 50,682    | 90.7                                      |
| Kulkutautisairaala ....                                          | 24                         | 129     | 153       | 277                    | 2,260    | 2,537     | 16.6                                      |
| <i>Mielisairaalat</i> <sup>1)</sup> .....                        | 592                        | 824     | 1,416     | 177,452                | 262,976  | 440,428   | 311.0                                     |
| Nikkilän sairaala .....                                          | 450                        | 599     | 1,049     | 145,344                | 199,316  | 344,660   | 328.6                                     |
| Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto .....                    | 115                        | 198     | 313       | 23,461                 | 55,438   | 78,899    | 252.1                                     |
| Keskuskodit <sup>2)</sup> .....                                  | 42                         | 48      | 90        | 8,647                  | 8,222    | 16,869    | 187.4                                     |
| <b>Muiden omistamat laitokset.</b>                               |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| <i>Vanhainkodit ja turvakodit</i> <sup>1)</sup>                  | 53                         | 189     | 242       | 11,346                 | 29,652   | 40,998    | 169.4                                     |
| Hyvinkään kunnalliskoti                                          | 43                         | 15      | 58        | 9,042                  | 4,378    | 13,420    | 231.4                                     |
| Vanhainkoti (De gamlas hem) .....                                | —                          | 1       | 1         | —                      | 334      | 334       | 334.0                                     |
| Pelastusarmeijan vanhainkoti Iltala .....                        | —                          | 4       | 4         | —                      | 937      | 937       | 234.3                                     |
| Ruots. metodistiseurakunnan vanhainkoti ..                       | —                          | 4       | 4         | —                      | 1,120    | 1,120     | 280.0                                     |
| Altenheim .....                                                  | —                          | 11      | 11        | —                      | 3,468    | 3,468     | 315.3                                     |
| Venäläisten vanhainkoti                                          | —                          | 12      | 12        | —                      | 3,730    | 3,730     | 310.8                                     |
| Etel. ruots. seurakunnan vanhainkoti .....                       | 1                          | 2       | 3         | 303                    | 730      | 1,033     | 344.3                                     |
| Marianne Armfeltin vanhainkoti .....                             | —                          | 1       | 1         | —                      | 150      | 150       | 150.0                                     |
| Vaasan ukkokoti .....                                            | 1                          | —       | 1         | 214                    | —        | 214       | 214.0                                     |
| Suomen vankeusyhdistyksen suojakoti Haagassa .....               | —                          | 3       | 3         | —                      | 649      | 649       | 216.3                                     |
| Pippingsköldin turvakoti                                         | —                          | 60      | 60        | —                      | 4,069    | 4,069     | 67.8                                      |
| Sofie Mannerheimin turvakoti .....                               | —                          | 12      | 12        | —                      | 1,839    | 1,839     | 153.3                                     |
| Pelastusarmeijan äitienkoti Solhem .....                         | —                          | 12      | 12        | —                      | 1,650    | 1,650     | 137.5                                     |
| Mariayhdistyksen palvelijatarkoti .....                          | —                          | 8       | 8         | —                      | 2,240    | 2,240     | 280.0                                     |
| Lepopirtti .....                                                 | —                          | 11      | 11        | —                      | 467      | 467       | 42.5                                      |
| Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarkoti ..... | —                          | 1       | 1         | —                      | 60       | 60        | 60.0                                      |

<sup>1)</sup> Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran. —

<sup>2)</sup> Keskuskotien numeroihin sisältyy muutamia yksityishoitoon sijoitettuja kotien valvonnan alaisia henkilöitä.

|                                                       | 16 v. täyttäneet hoidokit. |         |           | Hoitopäiviä kaikkiaan. |          |           | Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden. |
|-------------------------------------------------------|----------------------------|---------|-----------|------------------------|----------|-----------|-------------------------------------------|
|                                                       | Miehiä.                    | Naisia. | Yhteensä. | Miesten.               | Naisien. | Yhteensä. |                                           |
| Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen lepo-       |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| koti Alisalo .....                                    | 1                          | 20      | 21        | 28                     | 771      | 799       | 38.0                                      |
| Pakolaiskoti Aurinko ..                               | 1                          | 2       | 3         | 365                    | 406      | 771       | 257.0                                     |
| Kyyhkylän invalidikoti                                | 1                          | —       | 1         | 358                    | —        | 358       | 358.0                                     |
| Sokeainkoti, Eläintarha 7                             | —                          | 4       | 4         | —                      | 895      | 895       | 223.8                                     |
| Sokeain miesten työkoulu                              |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| Eläintarha 7 .....                                    | 1                          | —       | 1         | 198                    | —        | 198       | 198.0                                     |
| Kuuromykkäinkoti Ävik                                 | —                          | 1       | 1         | —                      | 238      | 238       | 238.0                                     |
| Kuhankosken tyttökoti                                 | —                          | 4       | 4         | —                      | 1,095    | 1,095     | 273.8                                     |
| Lastenkoti Pisara .....                               | 1                          | 2       | 3         | 242                    | 426      | 668       | 222.7                                     |
| Toivolan poikakoti ....                               | 1                          | —       | 1         | 275                    | —        | 275       | 275.0                                     |
| Pohjolan poikakoti ....                               | 2                          | —       | 2         | 321                    | —        | 321       | 160.5                                     |
| Työkodit ja työsiirtolat <sup>1)</sup> ..             | 162                        | 84      | 246       | 17,438                 | 6,966    | 24,404    | 99.2                                      |
| Rajamäen naissiirtola                                 | —                          | 17      | 17        | —                      | 1,789    | 1,789     | 105.2                                     |
| » työsiirtola                                         | 162                        | —       | 162       | 17,438                 | —        | 17,438    | 107.6                                     |
| Kaupunkilähetysten vasta-                             |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| antokoti Betania ..                                   | —                          | 60      | 60        | —                      | 1,965    | 1,965     | 32.8                                      |
| Valkonauhayhdistyksen                                 |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| työkoti .....                                         | —                          | 10      | 10        | —                      | 2,892    | 2,892     | 289.2                                     |
| Pelastusarmeijan turva-                               |                            |         |           |                        |          |           |                                           |
| koti Väinölä .....                                    | —                          | 5       | 5         | —                      | 320      | 320       | 64.0                                      |
| Sairaalat, huoltokodit ja parantolat <sup>1)</sup> .. | 423                        | 940     | 1,363     | 13,679                 | 23,885   | 37,564    | 27.6                                      |
| Helsingin yleisen sairaalan synnytysosasto ..         | —                          | 360     | 360       | —                      | 4,114    | 4,114     | 11.4                                      |
| muut osastot .....                                    | 166                        | 308     | 474       | 4,937                  | 7,002    | 11,939    | 25.2                                      |
| Suomen punaisen ristin sairaala .....                 | 246                        | 234     | 480       | 5,353                  | 5,320    | 10,673    | 22.2                                      |
| Professori O. A. Boijen sairaala .....                | —                          | 7       | 7         | —                      | 65       | 65        | 9.3                                       |
| Tuberkuloosiparantolat                                | 12                         | 14      | 26        | 821                    | 1,520    | 2,341     | 90.0                                      |
| Kaatumatautiparantolat                                | 8                          | 1       | 9         | 2,160                  | 288      | 2,448     | 272.0                                     |
| Raajarikkoisten huoltolaitos .....                    | 1                          | 6       | 7         | 43                     | 467      | 510       | 72.9                                      |
| Helsingin sairaskoti ....                             | 1                          | 15      | 16        | 365                    | 4,434    | 4,799     | 299.9                                     |
| Veikkola .....                                        | —                          | 6       | 6         | —                      | 675      | 675       | 112.3                                     |
| Mielisairashoitolat <sup>1)</sup> .....               | 198                        | 257     | 455       | 23,520                 | 41,830   | 65,350    | 143.6                                     |
| Lapinlahden sairaala ..                               | 154                        | 167     | 321       | 9,640                  | 11,830   | 21,470    | 66.9                                      |
| Niuvanniemen sairaala ..                              | —                          | 1       | 1         | —                      | 365      | 365       | 365.0                                     |
| Pitkäniemen sairaala ....                             | —                          | 1       | 1         | —                      | 285      | 285       | 285.0                                     |
| Seilin sairaala .....                                 | —                          | 3       | 3         | —                      | 1,095    | 1,095     | 365.0                                     |
| Kellokosken piirimielisairaala .....                  | 26                         | 81      | 107       | 7,816                  | 22,141   | 29,957    | 280.0                                     |
| Seinäjoen piirisairaalat ..                           | 12                         | 17      | 29        | 3,360                  | 5,384    | 8,744     | 301.5                                     |
| Perttulan tylsämielisten lasten hoitola .....         | 4                          | 1       | 5         | 1,460                  | 365      | 1,825     | 365.0                                     |
| Vaalialan tylsämielisten lasten hoitola .....         | 4                          | 1       | 5         | 1,244                  | 365      | 1,609     | 321.8                                     |
| Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan ....  | 3,380                      | 5,104   | 8,484     | 521,120                | 667,997  | 1,189,117 | 140.2                                     |
| Ryhmäsummat yhteensä ..                               | 3,842                      | 5,474   | 9,316     |                        |          |           |                                           |
| Eri hoitotapauksia kaikkiaan .....                    | 3,941                      | 5,659   | 9,600     |                        |          |           |                                           |

<sup>1)</sup> Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

|                                                          | Alle 16 v. hoidokit. |          |           | Hoitopäiviä kaikkiaan. |           |           | Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden. |
|----------------------------------------------------------|----------------------|----------|-----------|------------------------|-----------|-----------|-------------------------------------------|
|                                                          | Poikia.              | Tyttöjä. | Yhteensä. | Poikien.               | Tyttöjen. | Yhteensä. |                                           |
| <b>Kaupungin laitokset.</b>                              |                      |          |           |                        |           |           |                                           |
| Kunnalliskoti .....                                      | 18                   | 12       | 30        | 2,171                  | 1,283     | 3,454     | 115.1                                     |
| Sairaalat <sup>1)</sup> .....                            | 231                  | 234      | 465       | 7,826                  | 8,794     | 16,620    | 35.7                                      |
| Marian sairaala .....                                    | 177                  | 157      | 334       | 5,634                  | 5,106     | 10,740    | 32.3                                      |
| Kivelän sairaalan sisätautien osasto .....               | 2                    | 1        | 3         | 22                     | 48        | 70        | 23.3                                      |
| Tuberkuloosisairaala ..                                  | 15                   | 12       | 27        | 1,419                  | 1,966     | 3,385     | 125.4                                     |
| Kulkutautisairaala ....                                  | 50                   | 77       | 127       | 751                    | 1,674     | 2,425     | 19.1                                      |
| Mielisairaalat <sup>1)</sup> .....                       | 1                    | 1        | 2         | 365                    | 365       | 730       | 365.0                                     |
| Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto .....            | 1                    | —        | 1         | 365                    | —         | 365       | 365.0                                     |
| Nikkilän sairaala .....                                  | —                    | 1        | 1         | —                      | 365       | 365       | 365.0                                     |
| <b>Muiden omistamat laitokset.</b>                       |                      |          |           |                        |           |           |                                           |
| Lastenkodit <sup>1)</sup> .....                          | 3                    | —        | 3         | 118                    | —         | 118       | 39.3                                      |
| Lastenlinna .....                                        | 1                    | —        | 1         | 20                     | —         | 20        | 20.0                                      |
| Pelastusarmeijan lastenkoti .....                        | 2                    | —        | 2         | 98                     | —         | 98        | 49.0                                      |
| Sairaalat, huoltokodit ja parantolat <sup>1)</sup> ..... | 88                   | 67       | 155       | 2,226                  | 2,767     | 4,993     | 32.2                                      |
| Helsingin yleisen sairaalan eri osastot .....            | 37                   | 40       | 77        | 1,115                  | 1,685     | 2,800     | 36.4                                      |
| Suomen punaisen ristin sairaala .....                    | 48                   | 18       | 66        | 962                    | 397       | 1,359     | 20.6                                      |
| Diakonissalaitos .....                                   | —                    | 1        | 1         | —                      | 59        | 59        | 59.0                                      |
| Tuberkuloosiparantolat ..                                | 2                    | 3        | 5         | 107                    | 168       | 275       | 55.0                                      |
| Kaatumatautiparantola ..                                 | —                    | 1        | 1         | —                      | 307       | 307       | 307.0                                     |
| Raajarikkoisten huoltolaitos .....                       | 1                    | 4        | 5         | 42                     | 151       | 193       | 38.6                                      |
| Lapinlahden sairaala ....                                | 3                    | —        | 3         | 175                    | —         | 175       | 58.3                                      |
| Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan ....     | 342                  | 307      | 649       |                        |           |           |                                           |
| Ryhmäsummat yhteensä ..                                  | 344                  | 314      | 658       | 12,881                 | 13,209    | 26,090    | 40.2                                      |
| Eri hoitotapauksia kaikkiaan .....                       | 357                  | 327      | 684       |                        |           |           |                                           |

## 8. Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut.

Köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen korot kertomusvuonna nousivat seuraaviin määriin:

|                                                  | Smk.      |                                          | Smk.    |
|--------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------|---------|
| Hedvig Charlotta Gripenbergin rahasto .....      | 766: 90   | Maria Bergmanin testamenttirahasto ..... | 684: 70 |
| Alexandras understöd ..                          | 464: 90   | Adolf Fredrik Sierckin rahasto .....     | 479: 30 |
| Carl Sierckenin rahasto ..                       | 650: 55   | Lisette Gardbergin rahasto .....         | 228: 50 |
| Gustava Katharina Brobergin y.m. rahastot ..     | 2,191: 65 | Elsa Maria Lampan rahasto .....          | 988: —  |
| W. J. S. Westzynthiuksen testamenttirahasto .... | 1,431: 05 |                                          |         |

<sup>1)</sup> Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

|                                           | Smk.      |                                                | Smk.              |
|-------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------|-------------------|
| Waldemar Wavulinin lahjoitusrahasto ..... | 1,027: 05 | Puolisoiden Isak Mattson-Kivilän apurahasto .. | 10,000: —         |
| Wilhelm Elgin rahasto ..                  | 705: 20   | Emma Greffbergin rahasto                       | 11,010: 25        |
| Carl Gustaf Hanellin rahasto .....        | 356: 05   | Alfred Kordelinin avustusrahasto .....         | 15,193: 30        |
| Lasten kesäsiirtolain rahasto .....       | 1,181: 40 | John Holmströmin rahasto kainojen köyhien hy-  |                   |
| Johan Gustaf Rosenbergin rahasto .....    | 689: 55   | hyväksi .....                                  | 19,602: 25        |
|                                           |           | <u>Yhteensä</u>                                | <u>67,650: 60</u> |

Lahjoitettujen varojen korkoja käytettiin kertomusvuonna avustukseksi 270 henkilölle yhteensä 65,423: 55 markkaa.

### 9. Työttömyysavustukset.

Parina aikaisempana vuonna oli kaupungin puolesta jaettu köyhäinhuoltolautakunnan välityksellä, mutta ulkopuolella köyhäinhuoltolautakunnan varsinaisten määrärahojen, erikoista työttömyysavustusta Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeuden omaaville työttömille. Tämänlaatuista virallista avustustoimintaa ei enää v:sta 1932 alkaen ole harjoitettu. Niinikään v:n 1931 lopulla aloitettu ruoanjakelu helsinkiläisille työttömille lopetettiin jo v:n 1933 alkupuoliskolla. Kun kertomusvuonna oli edelleen töitä käynnissä valtion siirtovaratyömailla, ja Helsingin kaupunki oikeutettiin niihin lähettämään huomattavan joukon työttömiänsä, ja kun heidät voimassa-olevien määräysten mukaan paikallisen työttömyyslautakunnan toimesta oli varustettava, milloin tarve niin vaati, tamineilla sekä asunto- ja muonavarjoilla ensimmäiseen tiliin saakka, joutui köyhäinhuoltolautakunta entiseen tapaan toimittamaan tätä huoltotehtävää ja myönsi kaupunginhallitus kertomusvuonnakin lautakunnan käytettäväksi, ulkopuolella lautakunnan varsinaisen menoarvion, tähän tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Näitä määrärahoja käytettiin yhteensä 50,000 markkaa, ja valmistettiin niiden avulla lukuisille helsinkiläisille työttömille mahdollisuus ryhtyä työskentelemään kyseisillä siirtovaratyömailla. Kertomusvuonna järjesti kaupunki sitä paitsi köyhäinhoidon avunnauttijaille ja työttömille, mikäli heillä oli kotipaikkaoikeus Helsingissä, tilaisuuden osallistua ilmaiseen n.s. palstaviiljelykseen kaupungin mailla Oulunkylässä. Viljelyspalstatoimintaan osallistui noin puolitoistasataa perhettä, ja onnistui se varsin hyvin. Kustannuksia aiheutui tästä avustamistoiminnasta 23,608: 90 markkaa, mutta on huomattava, että samalla saatiin aikaan erinäisiä perusparannuksia viljelysalueella.

### 10. Köyhäinhuoltolautakunnan työtuvat.

V:n 1935 kuluessa oli toiminnassa 5 työtupaa, joihin voitiin sijoittaa alla mainitut lukumäärät työntekijöitä: Hämeentien 39:ssä olevaan 100 naista, Kulmavuorenkadun 2:ssa olevaan 50 naista ja 50 miestä, Kotkankadun 9:ssä sijaitsevaan 175 miestä sekä Kirstinkadun 16:ssa olevaan 100 miestä eli siis yhteensä 475 työntekijää.

Työntekijät saivat työtuissa kaksi aterialla päivässä ja aamuisin voi-leipää ja maitoa, kuten ennenkin. Työntekijöille maksettu rahapalkka vaih-

teli 5:stä 15 markkaan päivässä ja tuli siihen lisäksi ruoka. Ylimääräisinä viikkopyhinä ja juhlapäivinä saivat työntekijät yhden aterian keskuskeittolassa ruokalippua vastaan.

Naisten töistä mainittakoon: virkkaus, peitteiden ompeleminen, matonkuteitten leikkely, maton- ja pyyheliinakankaan kutominen, koneompelu, kehrääminen y.m. Miehet taas suorittivat m.m. seuraavat työt: kookos- ja palikkamattojen sekä lelujen valmistamisen, huonekalu- ja verhoilutyöt, riippumatto- ja kassityöt y.m. Huomattavimmat ostajat ja tilaajat olivat kaupungin omat laitokset, kuten teurastamo, terveydenhoitolautakunta, köyhäinhoitolautakunnan kansliat, Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, lastentarhain johtokunta, kiinteistötoimisto, rahatoimisto ja kaupunginkirjasto.

Työskentelevien suurin määrä eri kuukausina oli seuraava:

| Miehiä. Naisia. |         | Miehiä. Naisia. |         | Miehiä. Naisia. |         |
|-----------------|---------|-----------------|---------|-----------------|---------|
| Tammikuu..      | 518 319 | Toukokuu..      | 515 303 | Syyskuu ..      | 561 321 |
| Helmikuu ..     | 547 303 | Kesäkuu ..      | 531 301 | Lokakuu ..      | 526 318 |
| Maaliskuu ..    | 584 305 | Heinäkuu ..     | 751 455 | Marraskuu       | 507 330 |
| Huhtikuu ..     | 511 310 | Elokuu ....     | 533 318 | Joulukuu ..     | 816 499 |

Työtupien bruttokustannukset nousivat 3,172,205: 10 markkaan. Työpäivien lukumäärä oli 132,839, joten bruttomenot työpäivää kohden olivat keskimäärin 23: 88 markkaa. Kun työtupien tulot kuitenkin nousivat 938,617: 35 markkaan ja vuoden vaihteessa sitä paitsi oli huomattava varasto valmiita töitä ja työaineita, muodostuvat nettomenot paljon pienemmiksi. Työtuvilla on ollut huomattava moraalinen merkitys, sillä niiden kautta on voitu suoranaisten kotiaivustusten määrää edes jossain määrin alentaa.

## 11. Juopuneina pidätettyjen huolto.

Toukokuun 8 p:nä 1931 annetun lain 1 §:n säättämiä ilmoituksia saapui poliisiviranomaisille n.s. hiljaisista juopuneista eli henkilöistä, joita poliisiviranomainen ei ollut saattanut syytteeseen ja joita siis myöskään ei oltu juopumuksesta rangaistu, yhteensä 14,252, sekä henkilöistä, jotka olivat tuomitut juopumuksesta rangaistukseen, yhteensä 1,361. Jaosto ei katsonut tarpeelliseksi ryhtyä puheena olevan lain 2 §:n säättämiin opastus- tai neuvonta- taikka varoitustoimenpiteisiin jälkimmäiseen ryhmään nähden, koska siihen kuuluvat jo olivat saaneet rangaistuksen ja heidän tapaamisensa olisi tuottanut kovin suuria vaikeuksia. Edelliseen ryhmään kuuluneista 14,252 tapauksesta, joista miehiä koski 12,949 eli 90.9 % ja naisia 1,303 eli 9.1 % jaosto käsitteli kaikki, mutta päätti antaa toimenpiteen raueta 12,612 tapauksessa, jota vastoin kirjallinen ohje, neuvo tai varoitusta yhteensä 1,513 tapauksessa ja suullista ohjausta, neuvoa tai varoitusta yhteensä 127 tapauksessa, joista 1 naisille ja 126 miehille.

Yllä mainituista 14,252 n.s. hiljaisiin juopuneisiin kohdistuneista ilmoituksista monet koskivat samaa henkilöä, niin että henkilöluku supistui 7,339:ään. Korkein määrä ilmoituksia samasta henkilöstä n.s. hiljaisten juopuneiden ryhmässä nousi 33:een taikka jos otetaan huomioon myös ne kerrat, joista mainittua henkilöä on juopumuksesta rangaistu sakolla, 38:aan.

## 12. Köyhäinhoidon tulot ja menot.

Kaupungin v:n 1935 talousarviossa osoitettiin köyhäinhoitoa varten varoja yhteensä 53,159,114 markkaa, josta määrästä kuitenkin 3,000,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Köyhäinhoitolautakunnalla oli siis käytettävissään määrärahoja kaikkiaan 50,159,114 markkaa, mutta vuoden varrella myönsivät kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus lautakunnalle lisämäärärahoja yhteensä 2,650,083: 35 markkaa, josta 50,000 markkaa työttömien avustamista varten ja 23,608: 90 markkaa viljelyspalstatoimintaa varten<sup>1)</sup>, sekä 25,416: 75 markkaa n. s. virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen. Köyhäinhoitolautakunnan bruttomenot nousivat kaiken kaikkiaan 62,506,805: 95 markkaan, josta varsinaiseen köyhäinhoitoon käytettiin 62,342,780: 30 markkaa; ja kun tästä köyhäinhoitomenojen kokonaismäärästä vähennetään tulot 13,332,804: 60 markkaa, jää jäljelle 49,009,975: 70 markkaa, mikä viimeksi mainittu määrä siis osoittaa varsinaisesta köyhäinhoidosta kaupunkikunnalle aiheutuneet todelliset kustannukset v. 1935. Edellä oleviin määriin sisältyvät myös juopuneina pidätettyjen huollosta aiheutuneet kustannukset. Jos lisäksi kuitenkin otetaan huomioon työttömyysavustuksiin, viljelyspalstatoimintaan ja virastovaratöihin käytetyt ylimääräiset menoerät, yhteensä 99,025: 65 markkaa, nousivat lopulliset nettomenot 49,109,001: 35 markkaan. Vastaavat määrät v. 1925—34 olivat seuraavat:

|            | Smk.                         |            | Smk.                         |
|------------|------------------------------|------------|------------------------------|
| 1925 ..... | <sup>2)</sup> 14,561,959: 24 | 1930 ..... | 31,082,359: 05               |
| 1926 ..... | <sup>3)</sup> 15,816,880: 44 | 1931 ..... | 39,984,067: 05               |
| 1927 ..... | <sup>4)</sup> 15,858,530: 28 | 1932 ..... | 50,067,505: 80               |
| 1928 ..... | 16,749,655: 10               | 1933 ..... | <sup>6)</sup> 57,707,653: 40 |
| 1929 ..... | <sup>5)</sup> 20,649,386: 80 | 1934 ..... | <sup>7)</sup> 45,754,427: 10 |

Seuraavassa taulukossa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista v. 1935<sup>8)</sup>:

| Tulot.                            | Talousarvioon<br>otetut määrä-<br>rahat. | Todelliset<br>tulot. | Määrä, jolla to-<br>delliset tulot<br>ylittävät (+) tai<br>alittavat (—)<br>lasketut. |
|-----------------------------------|------------------------------------------|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | M a r k k a a   j a   p e n n i ä.       |                      |                                                                                       |
|                                   |                                          |                      |                                                                                       |
| Kunnalliskoti .....               | 173,500—                                 | 160,699 65           | — 12,800 35                                                                           |
| Työlaitos .....                   | 450,000—                                 | 506,835 25           | + 56,835 25                                                                           |
| Maanviljelys .....                | 175,000—                                 | 191,470 —            | + 16,470 —                                                                            |
| Sikala .....                      | 575,000—                                 | 377,824 05           | — 197,175 95                                                                          |
| Pesula .....                      | 879,000—                                 | 863,477 50           | — 15,522 50                                                                           |
| Työtuvat .....                    | 700,000—                                 | 907,113 35           | + 207,113 35                                                                          |
| Korvaus köyhien ylläpidosta ..... | 10,500,000—                              | 9,628,072 90         | — 871,927 10                                                                          |
| Luontoisetujen korvaukset .....   | 727,410—                                 | 697,311 90           | — 30,098 10                                                                           |
| Yhteensä                          | 14,179,910—                              | 13,332,804 60        | — 847,105 40                                                                          |

<sup>1)</sup> Ks. tämän kert. s. 105\*. — <sup>2)</sup> Lisäksi työttömille jaetut avustukset 242,915: 51 markkaa. — <sup>3)</sup> S:n 100,000 markkaa. — <sup>4)</sup> S:n 30,000 markkaa. — <sup>5)</sup> S:n 402,700 markkaa. — <sup>6)</sup> Lisäksi työttömien ruoanjakelun järjestämiskustannukset 14,873 markkaa ja köyhäinhoitovirastoissa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 15,000 markkaa. — <sup>7)</sup> Lisäksi köyhäinhoitovirastossa palvelevien viranhaltijain opintokurssi-kustannukset 2,500 markkaa. — <sup>8)</sup> Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaup-  
pungin tilastossa V. 20. 1935.

| Menot.                                                                        | Arvioidut menot.                   |                                                                     | Todelliset menot. | Määrä, jolla todelliset menot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut. |
|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------|
|                                                                               | Talousarvioon otetut määrärahat.   | Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen myöntämä lisämääräraha. |                   |                                                                         |
|                                                                               | M a r k k a a   j a   p e n n i ä. |                                                                     |                   |                                                                         |
| Köyhäinhoitolautakunta ..                                                     | 5,300,978                          | 92,147                                                              | 5,143,090 05      | — 250,034 95                                                            |
| Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto .....                                     | 393,480                            | 7,790                                                               | 397,712 65        | — 3,557 35                                                              |
| Kunnalliskodin ja siihen liittyvien laitosten yhteiset kustannukset .....     | 869,123                            | 1,032                                                               | 840,174 80        | — 29,980 20                                                             |
| Kunnalliskoti .....                                                           | 7,328,425                          | 27,952 70                                                           | 7,174,701 40      | — 181,676 30                                                            |
| Työlaitos .....                                                               | 1,674,800                          | 24,368                                                              | 1,652,692         | — 46,476 —                                                              |
| Maanviljelys .....                                                            | 138,900                            | —                                                                   | 138,412 40        | — 487 60                                                                |
| Sikala .....                                                                  | 342,880                            | 928                                                                 | 337,968 30        | — 5,839 70                                                              |
| Pesula .....                                                                  | 633,950                            | 4,440                                                               | 622,703 90        | — 15,686 10                                                             |
| Työtuvut .....                                                                | 3,281,578                          | —                                                                   | 3,172,205 10      | — 109,372 90                                                            |
| Elänteelleento .....                                                          | 65,000                             | —                                                                   | 40,679            | — 24,321 —                                                              |
| Sairaanhoito .....                                                            | 9,100,000                          | —                                                                   | 10,689,259 85     | + 1,589,259 85                                                          |
| Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet .....                                      | 650,000                            | —                                                                   | 573,416           | — 76,584 —                                                              |
| Suoranaiset avustukset; turvakodeissa y. m. s. hoidettujen kustannukset ..... | 20,000,000                         | 2,392,400                                                           | 31,337,976 70     | + 8,945,576 70                                                          |
| Päivähoitokustannukset .....                                                  | 75,000                             | —                                                                   | 31,001            | — 43,999 —                                                              |
| Matkakulut .....                                                              | 40,000                             | —                                                                   | 37,800 75         | — 2,199 25                                                              |
| Hautauskulut .....                                                            | 200,000                            | —                                                                   | 152,986 40        | — 47,013 60                                                             |
| Työttömien avustaminen ..                                                     | —                                  | 50,000                                                              | 50,000            | — —                                                                     |
| Viljelyspalstatointoiminta .....                                              | —                                  | 23,608 90                                                           | 23,608 90         | — —                                                                     |
| Virastovaratyöt .....                                                         | —                                  | 25,416 75                                                           | 25,416 75         | — —                                                                     |
| Yhteensä <sup>1)</sup>                                                        | 50,094,114                         | 2,650,083 35                                                        | 62,441,805 95     | + 9,697,608 60                                                          |

### 13. Korvaus köyhäinhoidosta.

Asiamiesosaston toimesta perittiin vuoden kuluessa rahakorvausta 11,210,018: 40 markkaa, josta 9,628,072: 90 markkaa oli köyhäinhoitolautakunnan ja 1,581,945: 50 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman huollon korvauksena. Perimistyö jakautui eri toimistojen kesken seuraavasti:

|                                 | Korvaus köyhäinhoidosta, Smk. | Korvaus lastensuojelusta, Smk. | Yhteensä, Smk. |
|---------------------------------|-------------------------------|--------------------------------|----------------|
| A-toimiston toisilta kunnilta   |                               |                                |                |
| perimä .....                    | 6,791,756: 05                 | 746,513: 80                    | 7,538,269: 85  |
| D-toimiston valtiolta perimä .. | 1,554,428: 75                 | 498,501: 20                    | 2,052,929: 95  |
| L-toimiston yksityisiltä perimä | 1,281,888: 10                 | 336,930: 50                    | 1,618,818: 60  |
| Yhteensä                        | 9,628,072: 90                 | 1,581,945: 50                  | 11,210,018: 40 |

<sup>1)</sup> Tähän ei sisälly talousarvioon otetut kaupunginhallituksen myöntämät avustukset Helsingin Sokeaintalo-säätiölle 50,000 markkaa ja Pelastusarmeijalle 15,000 markkaa. Lisäksi myönnettiin jatkokurssien toimeenpanemiseksi köyhäinhoitoviraston henkilökunnalle 3,850 markkaa, varatöihin osoitettujen henkilön työn tekijäin kotipaikkaoikeuden selvittämiseksi 980 markkaa sekä kiinteistölautakunnan käytettäväksi kaupungin lähimetsien raivaus- ja puhdistustöiden jatkamiseksi n. s. köyhäinhoidollisina varatöinä 689,983: 90 markkaa.

Alla olevat numerot osoittavat köyhäinhoidon korvausmäärän jakautumisen käytettyjen avustusmuotojen mukaan:

|                                                             | Korvausmäärä,<br>Smk.        |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------|
| Suoranaisista avustuksista .....                            | 6,824,018: 25                |
| Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa annetusta hoidosta ..... | 734,586: 50                  |
| Sairaalahoidosta .....                                      | 1,934,074: 45                |
| Muusta köyhäinhoidosta .....                                | 135,393: 70                  |
|                                                             | <hr/> Yhteensä 9,628,072: 90 |

Suoranaisten avustusten aiheuttamista vuoden menoista saatiin niin-  
muodoin takaisin 21.8 %, kunnalliskodin ja työlaitoksen bruttomenoista 6.8 %,  
sairaalahoitomenoista 18.1 % ja kokonaisbruttomenoista 15.4 %.

Paitsi rahassa suoritettua korvausta sai kunta hyvitystä köyhäinhoito-  
lautakunnan ja lastensuojelulautakunnan antamasta hoidosta 156 mieheltä  
työlaitoksessa ja 38 naiselta kunnalliskodissa tehdystä työstä. Työkorvauk-  
sen määrä koko vuodelta oli yhteensä 403,821: 50 markkaa, josta 345,461: 50  
markkaa koski köyhäinhoidon hyvitystä ja 58,360 markkaa lastensuojelu-  
lautakunnan antaman hoidon hyvitystä. Kaikkiaan kertyi korvausta seu-  
raavasti:

|                                                            |                                                      |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Rahasuoritukset yhteensä .....                             | Smk 11,210,018: 40                                   |
| Työllä hyvitetty työlaitoksessa ja kunnalliskodissa .... » | 403,821: 50                                          |
|                                                            | <hr/> Yhteensä peritty korvausta, Smk 11,613,839: 90 |

Suoritetuissa rahakorvauksissa oli lisäystä yksityisten elatusvelvollisten  
korvaamisissa määrissä, mikä on todisteena siitä, että raskas pula-aika on  
pääasiassa sivuutettu ja että talouselämän nousukausi on jo vaikuttanut  
sikäli köyhimmänkin väestön taloudelliseen asemaan ja maksukykyyn, että  
se on huomattavasti enemmän kyennyt korvaamaan pula-aikana saamaansa  
köyhäinhoitoa.

Niiden yksityisiä, toiminimiä, laitoksia y.m. koskevien velkomustapaus-  
ten lukumäärä, joissa vuoden kuluessa saatiin korvausta, oli 6,244. Näistä  
oli köyhäinhoitolautakunnan tapauksia 5,890 ja lastensuojelulautakunnan 354.



**Taulu I. Yleiskatsaus köyhäinhoitolautakunnan asiamiesosaston kirjeenvaihtoon vuonna 1935.**

| Laitos tai viranomainen y.m.,<br>jolta saapui tai jolle lähetettiin<br>kirjelmä. | Saapuneita kirjelmia.          |                                         |                        |                                             |        |                     | Lähetettyjä kirjelmia.         |                                         |                        |                                             |        |           |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------|--------|---------------------|--------------------------------|-----------------------------------------|------------------------|---------------------------------------------|--------|-----------|
|                                                                                  | Toiselle kun-<br>nalle tehtyjä | Helsingin kan-<br>pungille teh-<br>tyjä | Valtiolle teh-<br>tyjä | Yksityiselle<br>elatusveloil-<br>le tehtyjä | Muuta. | Yhteensä.           | Toiselle kun-<br>nalle tehtyjä | Helsingin kan-<br>pungille teh-<br>tyjä | Valtiolle teh-<br>tyjä | Yksityiselle<br>elatusveloil-<br>le tehtyjä | Muuta. | Yhteensä. |
|                                                                                  |                                |                                         |                        |                                             |        |                     |                                |                                         |                        |                                             |        |           |
|                                                                                  |                                |                                         |                        |                                             |        |                     |                                |                                         |                        |                                             |        |           |
| korvausvaatimuksia.                                                              |                                |                                         |                        |                                             |        | korvausvaatimuksia. |                                |                                         |                        |                                             |        |           |
| A                                                                                | B                              | D                                       | L                      | C                                           |        | A                   | B                              | D                                       | L                      | C                                           |        |           |
| Köyhäinhoitolautakunnat ..                                                       | 1,493                          | 3,145                                   | 187                    | 458                                         | 89     | 5,372               | 5,440                          | 594                                     | 222                    | 440                                         | 75     | 6,771     |
| Lastensuojelulautakunnat ..                                                      | 215                            | 24                                      | 39                     | 1,378                                       | 1      | 1,657               | 97                             | 332                                     | 12                     | 1,016                                       | —      | 1,457     |
| Korkein hallinto-oikeus ....                                                     | 117                            | 8                                       | 65                     | 102                                         | 40     | 332                 | 67                             | 12                                      | 7                      | 50                                          | 32     | 168       |
| Sosiaaliministeriö .....                                                         | 108                            | 5                                       | 54                     | 1                                           | —      | 168                 | 2                              | —                                       | 52                     | —                                           | —      | 54        |
| Maaherrat .....                                                                  | 1,494                          | 360                                     | 1,253                  | 952                                         | 175    | 4,234               | 1,399                          | 240                                     | 1,224                  | 1,254                                       | 164    | 4,281     |
| Poliisilaitokset .....                                                           | 1,691                          | 248                                     | 539                    | 27,806                                      | —      | 30,284              | 1,705                          | 242                                     | 544                    | 10,200                                      | 15     | 12,706    |
| Kruununnimismiehet .....                                                         | 310                            | —                                       | 13                     | 746                                         | —      | 1,069               | 333                            | —                                       | 16                     | 723                                         | —      | 1,072     |
| Henkikirjoittajat .....                                                          | 3,607                          | 181                                     | 20                     | 7                                           | 21     | 3,836               | 3,653                          | 192                                     | 28                     | 6                                           | —      | 3,879     |
| Kaupungin- tai kruunuvou-<br>dit .....                                           | 5                              | 6                                       | —                      | 115                                         | —      | 126                 | 106                            | 5                                       | —                      | 192                                         | —      | 303       |
| Asiamiehet, maistraatit, val-<br>tuustot .....                                   | —                              | 9                                       | —                      | 8                                           | —      | 17                  | 34                             | 9                                       | —                      | 24                                          | —      | 67        |
| Kirkkoherranvirastot .....                                                       | 1,456                          | 152                                     | 629                    | 1,714                                       | —      | 3,951               | 1,463                          | 156                                     | 683                    | 1,013                                       | 29     | 3,344     |
| Yksityiset henkilöt, yhtymät<br>tai laitokset .....                              | —                              | 86                                      | 45                     | 1,669                                       | 25     | 1,825               | —                              | 61                                      | 45                     | 43,880                                      | —      | 43,986    |
| Muut .....                                                                       | 402                            | 47                                      | 7                      | 197                                         | 44     | 697                 | 651                            | 46                                      | 43                     | 642                                         | 119    | 1,501     |
| Yhteensä                                                                         | 10,898                         | 4,271                                   | 2,851                  | 35,153                                      | 395    | 53,568              | 14,950                         | 1,889                                   | 2,876                  | 59,440                                      | 434    | 79,589    |

Muist.: A = A-toimiston käsittelemiä asioita, B = B-toimiston käsittelemiä asioita j.n.e. (vrt. tämän kert. s. 90\*—91\*).

**Taulu II. Miesten työlaitoksen työtoiminta vuonna 1935.**

| Työtoiminnan<br>haarat. | Työtoiminnasta kertyneet tulot, Smk.            |                                               |                                                                   |           | Siitä                                                  |                                         |
|-------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
|                         | Kunnallis-<br>kodille teh-<br>dyistä<br>töistä. | Työlaitok-<br>selle teh-<br>dyistä<br>töistä. | Muille vi-<br>rastoille ja<br>yksityisille<br>tehdystä<br>töistä. | Yhteensä. | Käytetty-<br>jen työtar-<br>vikkeiden<br>arvo,<br>Smk. | Nettotulot<br>(työpal-<br>kat),<br>Smk. |
| Puunjalostamo ....      | 32,886                                          | 5,137                                         | 254,758                                                           | 292,781   | 126,605                                                | 166,176                                 |
| Jalkinetyöt .....       | 54,642                                          | 22,200                                        | 45,537                                                            | 122,379   | 83,797                                                 | 38,582                                  |
| Sepäntyöt .....         | 27,476                                          | 5,397                                         | 19,384                                                            | 52,257    | 25,201                                                 | 27,056                                  |
| Maalaamo .....          | 35,731                                          | 6,434                                         | 76,143                                                            | 118,308   | 48,513                                                 | 69,795                                  |
| Räätälintyöt .....      | 64,645                                          | 53,342                                        | 6,728                                                             | 124,715   | 101,789                                                | 22,926                                  |
| Kirjansitommo .....     | 3,856                                           | 577                                           | 2,082                                                             | 6,515     | 2,820                                                  | 3,695                                   |
| Sekalaistyöt .....      | 177,987                                         | 922                                           | 3,843                                                             | 182,752   | 4,147                                                  | 178,605                                 |
| Yhteensä                | 397,223                                         | 1) 94,009                                     | 408,475                                                           | 899,707   | 2) 392,872                                             | 506,835                                 |

Työaineita oli v:n 1935 alussa 75,282: 70 markan arvosta, vuoden varrella hankittiin niitä 449,353: 35 markalla ja kulutettiin 392,872: 05 markalla, joten työaineiden säästö v:een 1936 oli 131,764 markkaa.

1) Numerot käsittävät vain työtarvikkeiden arvon. — 2) Vrt. alav. 1.

**Taulu III. Katsaus köyhäinhoitolautakunnan kansliain työhön<sup>1)</sup> vuonna 1935.**

|                  | Lähetettä köyhäin-<br>hoitolautakunnan |                |              | Maksusitoumuksia |                |                         | Lääke- ja sairaan-<br>hoitolaryike-<br>määräyksistä. | Annettuja koti-<br>avustuksia. | Suoritetuista eläkelle-<br>antomaksuja. | Suoritetuista laitos-<br>hoitomaksuja. | Annettuja hautaus-<br>avustuksia. | Annettuja varatio-<br>museutodistuksia. | Annettuja muita<br>todistuksia. | Vastaanotettuja<br>anomuksia. | Erväytyneiden anomusten<br>lunastuksia. | Muista asioista. | Asioita yhteensä. |
|------------------|----------------------------------------|----------------|--------------|------------------|----------------|-------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------|------------------|-------------------|
|                  | kunnalliskortin.                       | työlaifokseen. | työtupiin.   | sairaaloihin.    | päiväkoteihin. | muihin laitok-<br>siin. |                                                      |                                |                                         |                                        |                                   |                                         |                                 |                               |                                         |                  |                   |
| <b>Kansliat.</b> |                                        |                |              |                  |                |                         |                                                      |                                |                                         |                                        |                                   |                                         |                                 |                               |                                         |                  |                   |
| I .....          | —                                      | —              | —            | 838              | 5              | —                       | 1,404                                                | 25,577                         | —                                       | —                                      | 26                                | 1,305                                   | 501                             | 8,446                         | 788                                     | 3,766            | 42,656            |
| II .....         | —                                      | —              | —            | 787              | 12             | —                       | 1,961                                                | 41,745                         | —                                       | —                                      | 32                                | 1,155                                   | —                               | 10,696                        | 310                                     | 6,475            | 63,173            |
| III .....        | —                                      | —              | —            | 679              | 36             | —                       | 3,572                                                | 44,891                         | —                                       | —                                      | 26                                | 1,605                                   | 168                             | 8,009                         | 774                                     | 759              | 60,519            |
| IV .....         | —                                      | —              | —            | 955              | 23             | —                       | 1,916                                                | 30,372                         | —                                       | —                                      | 36                                | 2,137                                   | 704                             | 9,273                         | 1,049                                   | 2,995            | 49,460            |
| V .....          | —                                      | —              | —            | 858              | 12             | —                       | 1,754                                                | 42,218                         | —                                       | —                                      | 48                                | 1,952                                   | 329                             | 9,778                         | 2,413                                   | 3,441            | 62,803            |
| VI .....         | 272                                    | 111            | 1,223        | 1,297            | —              | 635                     | 1,849                                                | 23,010                         | 101                                     | 3,306                                  | 66                                | 236                                     | —                               | 10,314                        | 209                                     | 7,889            | 50,518            |
| VII .....        | —                                      | —              | —            | 1,060            | 9              | —                       | 1,515                                                | 46,925                         | —                                       | —                                      | 44                                | 2,269                                   | 533                             | 10,737                        | 1,670                                   | 6,733            | 71,495            |
| VIII .....       | —                                      | —              | —            | 833              | 6              | —                       | 1,463                                                | 31,847                         | —                                       | —                                      | 41                                | 929                                     | 532                             | 9,094                         | 197                                     | 3,748            | 48,690            |
| <b>Yhteensä</b>  | <b>272</b>                             | <b>111</b>     | <b>1,223</b> | <b>7,307</b>     | <b>103</b>     | <b>635</b>              | <b>15,434</b>                                        | <b>286,585</b>                 | <b>101</b>                              | <b>3,306</b>                           | <b>319</b>                        | <b>11,588</b>                           | <b>2,767</b>                    | <b>76,347</b>                 | <b>7,410</b>                            | <b>35,806</b>    | <b>449,314</b>    |
| <b>Kuukausi.</b> |                                        |                |              |                  |                |                         |                                                      |                                |                                         |                                        |                                   |                                         |                                 |                               |                                         |                  |                   |
| Tammikuu ....    | 40                                     | 7              | 49           | 606              | 10             | 93                      | 1,465                                                | 31,459                         | 17                                      | 388                                    | 27                                | 1,073                                   | 246                             | 8,800                         | 762                                     | 4,460            | 49,502            |
| Helmikuu ....    | 22                                     | 15             | 96           | 689              | 12             | 82                      | 1,597                                                | 31,051                         | 17                                      | 307                                    | 25                                | 1,063                                   | 192                             | 6,970                         | 759                                     | 3,869            | 46,766            |
| Maaliskuu ....   | 19                                     | 12             | 123          | 766              | 8              | 96                      | 1,725                                                | 29,966                         | 19                                      | 300                                    | 34                                | 864                                     | 178                             | 6,576                         | 784                                     | 3,464            | 44,934            |
| Huhtikuu ....    | 15                                     | 9              | 98           | 642              | 1              | 60                      | 1,468                                                | 28,339                         | —                                       | 424                                    | 33                                | 882                                     | 117                             | 6,288                         | 743                                     | 3,433            | 42,552            |
| Toukokuu ....    | 20                                     | 12             | 65           | 594              | 5              | 35                      | 1,343                                                | 24,578                         | 1                                       | 253                                    | 30                                | 746                                     | 215                             | 5,870                         | 639                                     | 2,783            | 37,189            |
| Kesäkuu .....    | 19                                     | 6              | 116          | 605              | 4              | 19                      | 1,096                                                | 19,403                         | 16                                      | 244                                    | 27                                | 636                                     | 115                             | 5,044                         | 535                                     | 2,252            | 30,137            |
| Heinäkuu ....    | 18                                     | 8              | 74           | 527              | 14             | 49                      | 1,016                                                | 15,926                         | —                                       | 357                                    | 21                                | 614                                     | 91                              | 4,546                         | 452                                     | 1,895            | 25,608            |
| Elokuu .....     | 14                                     | 10             | 125          | 539              | 5              | 47                      | 850                                                  | 15,723                         | —                                       | 169                                    | 17                                | 646                                     | 249                             | 5,448                         | 467                                     | 2,054            | 26,363            |
| Syyskuu .....    | 22                                     | 11             | 98           | 559              | 6              | 38                      | 1,054                                                | 17,440                         | 12                                      | 170                                    | 21                                | 2,255                                   | 752                             | 7,219                         | 621                                     | 2,793            | 33,071            |
| Lokakuu .....    | 32                                     | 12             | 102          | 659              | 26             | 47                      | 1,185                                                | 20,285                         | 5                                       | 368                                    | 23                                | 1,110                                   | 275                             | 6,434                         | 528                                     | 2,973            | 34,064            |
| Marraskuu ....   | 30                                     | 3              | 163          | 570              | 4              | 25                      | 1,467                                                | 24,677                         | —                                       | 170                                    | 28                                | 855                                     | 208                             | 7,023                         | 610                                     | 3,205            | 39,038            |
| Joulukuu .....   | 21                                     | 6              | 114          | 551              | 8              | 44                      | 1,168                                                | 27,738                         | 14                                      | 156                                    | 33                                | 844                                     | 129                             | 6,129                         | 510                                     | 2,625            | 40,090            |
| <b>Yhteensä</b>  | <b>272</b>                             | <b>111</b>     | <b>1,223</b> | <b>7,307</b>     | <b>103</b>     | <b>635</b>              | <b>15,434</b>                                        | <b>286,585</b>                 | <b>101</b>                              | <b>3,306</b>                           | <b>319</b>                        | <b>11,588</b>                           | <b>2,767</b>                    | <b>76,347</b>                 | <b>7,410</b>                            | <b>35,806</b>    | <b>449,314</b>    |

<sup>1)</sup> Ks. myös tämän kert. s. 89\* ja 101\*.